

SKOVEN

8/21
AUGUST

UDGIVET AF DANSK SKOVFORENING

ISUZU
THE PICK-UP
PROFESSIONALS

WWW.ISUZU.DK

NY ISUZU D-MAX BEDRE END NOGENSINDE FØR

NY
MODEL

D E

Forbrug: EU-norm WLTP 12,2 - 10,9 km/l
ved blandet kørsel. CO₂: 216 - 241 g/km.

5 ÅRS
GARANTI
100.000 KM*

3.5
TON

FREMRAGENDE TRÆKKAPACITET

Markedets ledende trækcapacitet. ALLE D-MAX modeller kan leveres med en fleksibel træk anordning, og må trække op til 3,5 Tons

1
TON +

NYTTELAST PÅ 1 TON +

D-MAX har én af klassens højeste laste-
evner, med en nyttelast på 1 TON +

(udstørsvariationer kan påvirke dette)

SIKKERHED I TOP

Isuzu D-Max er udstyret med alt det
nyeste indenfor sikkerhedssystemer,
og har opnået alle 5 stjerner i den
nyeste 2020 EURO NCAP test.

Generalforsamling 2021 222

Dansk Skovforenings generalforsamling blev afholdt den 24. juni. De vigtigste emner var klima, biodiversitet, produktions-skov, naturnationalparker, adgangsregler, urørt skov og udsætning af fugle. De fremsatte forslag blev vedtaget.

Ulovlig færdsel reduceret 226

Besøg hos skovejer Bo Glent-Thule ved Ry. Ulovlig færdsel i skoven er reduceret ved opsætning af skilte, stor artikel i lokalavisen og politianmeldelser med tildeling af bøder. Al løvskov i skoven er udlagt til urørt skov mod erstatning idet det vil forøge skovens værdi.

Kort nyt

Videncenter for træ	231
Biodiversitetsråd besluttet	237
Bøger sælges	245
Optag på uddannelser	248
Certificering Danmark, globalt	248
Nye regler for brændeovne	249
Flisfyring i Brovst	250
Klimastatistik juni-juli	251
Grønagergård Savværk	251

Dyrkning af bøg og ær 232

Fra Pro Silva ekskursion i Store og Lille Bøgeskov ved Sorø. Om foryngelse af bøg og kortere omdriftsalder af hensyn til rødkerne. Desuden et forsøg der viser at man måske kan undlade udrensning af bøg ved ca. 18 år. Om hugst af ær - tidlig og hård hugst anbefales.

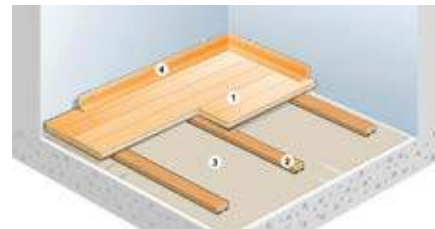
Skov bidrager til livet på land 238

Skov bidrager til opfyldelse af verdensmål 15, livet på land. Bæredygtig skovdrift omfatter hensyn til miljø, økonomi og sociale forhold. De danske skove er beskyttet gennem fredskovspligt, Natura 2000, certificering, bevaring af dødt ved og anvendelse af hjemmehørende træarter.

Troldtekt regnskab 2020 244

Troldtekt som laver plader af træuld og beton fik et overskud på 50 mio. kr. Troldtekt er nu certificeret efter PEFC og FSC.

Junckers regnskab 2020 242

Junckers Industrier i Køge som laver parketgulve fik i 2020 et overskud på 6 mio. kr, det betegnes som utilfredsstillende. Driften har været påvirket af covid-19. Der er udviklet et nyt mobilt sportsgulv (se tegning). Det meste af aktiekapitalen tilhører en dansk kapitalfond.

Kraftfuld motorsav 246

Husqvarna præsenterer en ny motorsav til de mest krævende opgaver, bl.a. skovning af stort træ og beskæring af træer. Ny teknik med automatisk styring af brændstof betyder at den opfylder de nyeste krav til udslip af partikler.

Skovejer Bo Glent-Thule har udtaget en del af sin skov til urørt.

Skoven. August 2021. 53. årgang.
ISSN 0106-8539.

Udkommer 11 gange om året, omkring den 20.-25. i hver måned, bortset fra juli. Abonnenter på Skoven modtager desuden nyhedsbrevet Skoven-nyt ca. 3-4 gange om måneden.

Udgiver: Dansk Skovforening,
Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C,
tlf. 33 24 42 66, fax 33 24 02 42.
Postgiro 9 00 19 64.
Bankkonto: 2208-0381-537-323
E-mail: info@skovforeningen.dk
Hjemmeside: www.skovforeningen.dk

Redaktion: Søren Fodgaard, ansvh.
Liselotte Nissen, annoncer og abonnemeter.
E-mail: sf@skovforeningen.dk, hhv.
lln@skovforeningen.dk

Direkte indvalg:
Tlf. 33 78 52 16 (Søren Fodgaard),
Tlf. 33 78 52 15 (Liselotte Nissen).

Abonnement: Pris 690 kr. inkl. moms (2021).
Medlemmer af foreningen modtager bladet som en del af medlemskabet.

Skovejende medlemmer af foreningen kan tegne abonnemeter til medarbejdere mv. til en pris af 610 kr. Studerende og elever kan tegne abonnement på særlige vilkår. Kontakt redaktionen for nærmere oplysninger.

Udland: Abonnement kan tegnes overalt i verden. Kontakt redaktionen for nærmere oplysninger.

Annoncer: Rekvirér vores mediabrochure med oplysninger om priser, formater, oplag, indstik mv.

Indlevering: Artikler til Skovens september nummer skal indleveres inden 30. august. Annoncer bør indleveres inden 31. august. Eftertryk med kildeangivelse (Skoven nr. XX) tilladt. Ved artikler af navngivne forfattere skal forfatteren give accept af eftertryk.

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

Kontrolleret oplag for perioden
1. juli 2019 - 30.
juni 2020: 2680.
Medlem af
Danske Medier.

Tryk: www.steprintpower.dk

Dansk Skovforening Ny mediechef

Malene Breusch Hansen er ansat som ny mediechef pr. 1 september 2021. Malene Breusch Hansen skal videreudvikle og videreføre foreningens magasin "Skoven" også i et digitalt format. Malene får til opgave at sikre, at det gode indhold fra Skoven også kan formidles på Dansk Skovforenings andre platforme, herunder sociale medier.

Malene Breusch Hansen afløser Dansk Skovforenings redaktør Søren Fodgaard, som pr. 1 oktober 2021 har valgt at gå på pension efter mange års stor indsats for Dansk Skovforening. Malene kommer fra en stilling som redaktør af JA Aktuelt, Momentum+ og ja.dk som udgives af Jordbrugsakademikerne.

Skoven er tidsskriftet for alle med tilknytning til praktisk skovbrug og naturforvaltning med et oplagstal på knap 2700 eksemplarer. 🌿

ASGER OLSEN A/S

EJENDOMSMÆGLERFIRMA · MDE.
SKOVE · GODSER · STØRRE LANDBRUG

**Formidling, vurdering og rådgivning i
forbindelse med handel og udvikling af
skove, godser og større landbrug.**

SØVANGEN 20
DK-5884 GUDME
POST@ASGEROLSEN.COM

TLF.: +45 62254088
FAX: +45 62252088
MOBIL: +45 20200088

W W W . A S G E R O L S E N . C O M

Følg os på facebook og twitter

Læs og del gerne opslagene og
skriv en kommentar.

Medlemmer af Dansk Skovforening

kan læse Skoven digitalt på
www.skovforeningen.dk>For medlemmer>Udgivelser.
Skoven 8 bliver lagt på den 23. august.

Historisk brud hvis Skovloven afskaffes

AF PETER A. BUSCK / JAN SØNDERGAARD

Et paradigmeskift kan være på vej, hvis regeringen afskaffer Skovloven som sektorlov og erstatter den med en ny natur- og biodiversitetslov. Ikke bare vil det være et paradigmeskifte, det vil være et historisk brud med den måde, skovene i Danmark er blevet forvaltet på siden Fredskovforordningen i 1805.

Både forordningen og den efterfølgende Skovlov har i sit lange virke været en succes med en stabil, men også løbende tilpasset ramme for skovbruget.

Dansk skovbrug er gennem de seneste år gået fra et primært fokus på traditionel skovdrift til bæredygtig skovdrift, og til en formålsparagraf, der nu favner både produktion, rekreative formål og naturmæssige hensyn. En fornuftig balance og god ramme for et producerende erhverv, der har brug for at tænke langsigtet og skal afveje mange hensyn.

Lovgennemgang på vej

Regeringen sætter nu gang i en lovgennemgang, hvis målsætning det er at finde de steder i lovgivningen, som begrænser biodiversiteten og naturinteresser. Her vil også Skovloven komme under embedsmændenes lup.

Det kan være fornuftigt at se på, hvordan tiltag, som ikke er mulige i dag, kan blive det fremadrettet, f.eks. gennem lempede krav om hugstmodenhed og mulighed for dyrehold. Omvendt må det stå klart, at skovene også har et produktionsmæssigt formål, som bliver endnu vigtigere i de kommende år.

Derfor bør skovens formål og skovbrugets interesser afvejes i én og samme sektorlov, som stiller formålene lige, og som giver erhvervet gennemsigtighed om rettigheder og pligter.

Ligesom forsyningssikkerhed var et drivende hensyn bag fredskovsforordningen tilbage i 1805, så bør forsyning af samfundet med træ og den grønne omstilling også være et politisk hensyn både nu og i fremtiden.

Adgangsregler i spil

Adgangsregler til skovene bliver også bragt i spil i lovgennemgangen. Spørgsmålet er her bare, om

Hele lovgivningen inden for naturområdet skal gennemgås de kommende to år. Det kan måske medføre at Skovloven nedlægges, og adgangsreglerne kan også komme i spil.

det ikke er adfærden i skovene og ikke adgangen til skovene, der har brug for et eftersyn og en hjælpende hånd fra Miljøministeren? Og er det naturens eller menneskets interesser, der varetages, hvis lovgennemgangen ender med at konkludere, at adgangsreglerne skal ændres?

Udviklingen gennem det seneste års tid har vist, at der er behov for at skovens gæster viser langt større hensyn til naturen, til andre skovgæster og til skovens ejere og medarbejdere. Det bliver spændende at se, hvilken afvejning af naturens og menneskets interesser, ministeriet når frem til.

En lang proces

Et andet emne, som lovgennemgangen behandler, er spørgsmålet om oprettelse af nye naturzoner i Danmark. Det bliver zoner, som hverken er by- eller landzoner, og som måske skal skrives ind i planloven. Hvad resultatet bliver, må tiden vise, når den endelige afrapportering på arbejdet sker i begyndelsen af 2023.

Mange store spørgsmål er kastet op i luften med lovgennemgangen. Forhåbentlig satser regeringen på, at de også skal kunne landes igen i dialog og tæt samarbejde med de private skov- og naturejere, som forvalter den danske natur i det daglige og har gjort det med glæde siden skovloven blev indført. 🌿

Generalforsamling 2021

Klima, biodiversitet, produktionsskov, naturnationalparker, adgangsregler, urørt skov og udsætning af fugle var blandt emnerne i den mundtlige beretning på Dansk Skovforenings generalforsamling den 24. juni. Vedtægterne blev ændret, og regnskabsåret går nu fra 1.7 til 30.6.

Dansk Skovforening afholdt generalforsamling den 24. juni 2021 på Hotel Comwell Rebild Bakker med 150 deltagere. Dansk Skovforenings formand, Peter Arnold Busck, aflagde en mundtlig beretning, som her gengives i uddrag sammen med den efterfølgende debat. Red.

- For tre uger siden var jeg til et møde med 20 unge skovejere (det vil sige under 30 år). De havde på eget initiativ arrangeret en kursusrække over 8 weekender med faglig undervisning og praktik i skoven under ledelse af Esben Møller Madsen. Jeg fortalte lidt om Dansk Skovforening og vores politiske arbejde.

De havde en klar besked til mig:

- Dansk Skovforening skal sørge for at alle private skove bliver certificeret, så man kan dokumentere bæredygtighed.
- I skal fortælle den gode historie om at man planter et træ og fælder det, bruger det som tømmer i stedet for noget andet og planter et nyt igen.
- I skal bruge mere energi på de sociale medier, det er jo vores medier.
- Og så skal I gøre mere for os unge skovejere.

Klima og biodiversitet

- Klima og biodiversitet gennemsyrrer fortsat den politiske dagsorden. Skoven er på nogle områder blevet en ideologisk kamplads for forskellige forskeres anbefalinger, bl.a. om biodiversitet.

- Dem der mener noget om klima og skovdrift er pt. mere passive. Men det er Dansk Skovforening ikke, bl.a. fordi skoven er en meget vigtig brik i at nå de ambitiøse klimamål.

- Regeringen har vedtaget deres første klimahandlingsplan. Vores lange påvirkningsarbejde, bl.a. med kampagnen #skovforklima i 2018, har båret frugt.

- Politikerne har fået øjnene op for skovens muligheder for at bidrage til at nå klimamålene. Skovene optager CO₂ når de vokser, der er lagereffekten ved at anvende træ i fx byggeriet, og

- Det er en højt prioriteret opgave for Dansk Skovforening at sikre at skovloven bevares som en selvstændig sektorlov. Det sagde formanden for Dansk Skovforening, Peter Arnold Busck, på generalforsamlingen den 24. juni.

Der deltog ca. 150 medlemmer i generalforsamlingen på Hotel Comwell Rebild Bakker.

- Dansk Skovforening mener at de nuværende adgangsregler er velfungerende og nødvendige for at alle får en god oplevelse i skoven. De giver udover den nødvendige balance mellem benyttelse og beskyttelse rigtig god adgang til naturen.

der er substitutionseffekten ved at bruge tømmer fremfor beton og jern. Endelig er der effekten ved at bruge resttræet i energisektoren i stedet for fossile brændstoffer.

- I øjeblikket forhandles landbrugets bidrag til klimahandlingsplanen. Vi forventer at skovrejsning vil spille en betydende rolle, også selvom effekten først vil slå igennem efter 2030.

Carl Johan Ahlefeldt fra Hvidkilde Gods

- Har Dansk Skovforening fokus på salg af CO₂ kvoter. Gør I noget for at det kan blive en indtægtskilde for skovbrug?

Svar fra formanden: Vi har møder i efteråret hvor det er et tema.

Naturnationalparker

- Ved årsskiftet vedtog regeringen sammen med sine støttepartier en natur- og biodiversitetspakke. Pakken indeholder bl.a. et mål om udlæg af 75.000 ha urørt skov, etablering af 15 naturnationalparker, nedsættelse af et biodiversitetsråd og en lovgennemgang, som skal sikre en smidig gennemførelse af natur- og biodiversitetspakken.

- Miljøministeriet har netop lanceret planen for lovgennemgangen, der afsluttes i 2023. Det vil blive en højt prioriteret opgave for Dansk Skovforening at sikre at skovloven bevares som en selvstændig sektorlov.

- De første 5 naturnationalparker er besluttet. Miljøministeren har inviteret alle til at komme med forslag til placering af de sidste 10 parker.

- I første omgang giver loven alene hjemmel til naturnationalparker på statslige arealer. Men Dansk Skovforening er blevet lovet at det bliver undersøgt om private arealer kan deltage frivilligt og mod betaling.

- Selvom naturnationalparkerne p.t. ikke berører private skovejere direkte, så kan der blive vigtige naboforhold. Loven er desværre endnu ikke tydelig på om der eksempelvis kan gennemføres saneringshugst for at stoppe et angreb af barkbiller i naturnationalparken. Vi vil følge disse emner tæt i den nationale følgegruppe, så

det ikke bliver problematisk at være nabo til en naturnationalpark.

Poul Arne Madsen fra Højlundhus Nord

- Jeg har en statsskov som nabo. De har stoppet afdrift af 11 ha med billeangreb mindre end en km vest for min skov. De er bange for at de ikke må afdrive med de nye planer.

Svar fra formanden: Det er bekymrende. Jeg har ikke lige et svar.

Adgangsregler

- Lovgennemgangen omfatter også adgangsregler. Det skal vurderes om der er behov for at gøre naturen mere tilgængelig.

- Dansk Skovforenings holdning er klar: De nuværende adgangsregler er velfungerende og nødvendige for at alle får en god oplevelse i skoven. Og de giver udover den nødvendige balance mellem benyttelse og beskyttelse rigtig god adgang til naturen.

- Der er brug for en tydeligere kommunikation om reglerne og en kampagne om god adfærd når man færdes i naturen. Det gælder for alle skove i Danmark uanset ejerforhold. Vi vil fortsætte arbejdet for at bevare skovejernes muligheder for at styre færdslen. Her kan vi måske få hjælp af andre organisationer.

- I løbet af året har vi efter opfordring fra miljøministeren undersøgt om nogle private skove på markedsvilkår - altså mod betaling - kan lade gæster overnatte i skoven. Vi har holdt flere møder med ministeriet, men er i talende stund ikke færdige.

Bo Glent-Thule fra Nygaard Skov i Ry

- Jeg er nyt medlem, og en af mine største bekymringer er adgang i skoven. Jeg ønsker at beskytte min ejendom og den der skal være næste ejer – en køber gider ikke ulovlig færdsel. Jeg opfordrer til en mere aktiv rolle med at vænne folk til gode vaner. (Læs mere i anden artikel i dette nummer, red.)

Svar fra formanden: Vi vil gerne arbejde mere med adgangsregler, blandt andet på de sociale medier.

- Dansk Skovforening er på ingen måde imod udlæg af urørt skov. Det skal skovejeren bestemme selv. Det er vores mål, at udlæg på private arealer alene skal ske på frivillig basis og mod betaling for driftsophør.

- Vi skal fremover kunne dokumentere bæredygtighed af biomasse for at undgå at politikerne helt vil udfase biomasse. Dansk Skovforening vil derfor gerne gentage vores anbefaling til den enkelte skovejer om at blive certificeret.

Flemming Torp i Vildtforvaltningsrådet for Friluftsrådet

- Vi bakker ikke om op ulovlig adgang. Vi bør gå sammen og formidle reglerne. Vi har en opgave også i Friluftsrådet.

Urørt skov

- En anden del af natur- og biodiversitetspakken handler om udlæg af urørt skov. På statens arealer er de første ca. 25.000 ha udpeget, og i løbet af efteråret ventes de resterende ca. 50.000 ha at blive udpeget.

- Der er afsat 888 mio kr., og det peger på at det primært bliver statens skovarealer, der lægges urørt. Der er pt. udlagt ca. 3.000 ha urørt skov i private skove.

- Dansk Skovforening har fra starten kritiseret den unuancerede tilgang, hvor urørt skov ses som det eneste værktøj til at fremme biodiversiteten. Der kan sagtens drives skov hvor der også tages hensyn til biodiversiteten. Det sker i høj grad på private arealer uden at det er registreret.

- Hertil kommer at der i Danmark er certificeret 92.000 ha privatejet skov, og 7,5 % af dette areal er udlagt som biodiversitetsskov. Vi skal fortælle den gode historie om de private skovejeres indsats, og her får vi brug for jeres hjælp. Kun ved at gøre indsatsen synlig lokalt kan vi få politikere til at erkende at biodiversiteten kan sikres på andre måder end ved udlæg af urørt skov.

- Det skal dog slås fast at Dansk Skovforening på ingen måde er imod udlæg af urørt skov. Det skal skovejeren bestemme selv. Det er vores mål, at udlæg på private arealer alene skal ske på frivillig basis og mod betaling for driftsophør. Det er lykkedes.

- Samtidig er det meget vigtigt at politikerne forstår at de arealer der nu lægges urørte ikke samtidig kan levere fx byggematerialer til samfundet.

- Desuden bidrager urørt skov kun på kort sigt til den anden store opgave på klimaområdet, optag af CO₂. Når man udlægger urørt skov vil skoven efter en årrække være i ligevægt – den udleder lige så meget CO₂ ved nedbrydning af dødt ved, som den optager.

- En produktionsskov optager i gennemsnit 10 tons CO₂ årligt pr. ha. Derfor giver udlæg af urørt skov et betydeligt nettotab til den samlede klimaeffekt fra skovene.

Flemming Torp

- Kan vi finde nye områder at politikudvikle på sammen? Det kunne være urørt skov. Hvorfor kommer der ikke flere penge til urørt skov på private arealer?

Svar fra formanden: Tak for opfordringen til at snakke sammen om urørt skov. Den er taget til positiv efterretning.

Træproduktion

- Dansk Skovforening har arbejdet for at få en plan for bæredygtig træproduktion som kan opveje tabet ved at opgive produktionen på dele af det eksisterende skovareal.

- Skovrådet vil drøfte hvordan bæredygtig dansk træproduktion kan øges som bidrag til den grønne omstilling og selvforsyning. Vi håber at Skovrådet inden årsskiftet kan aflevere fælles anbefalinger til miljøministeren.

- I sensommeren 2020 blev der indgået en ny politisk aftale om biomasse med stærkere krav til bæredygtighed, og den er nu trådt i kraft.

- Vi skal fremover kunne dokumentere bæredygtighed og oprindelse for at undgå at politikerne helt vil udfase biomasse. Vi skal samtidig holde øje med at lempeligere krav til andre biomassetyper ikke misbruges.

- Vi har brugt meget energi på at fortælle beslutningstagere at flis er et nødvendigt restprodukt, hvis vi skal øge produktionen af kvalitetstræ til byggeri og forbedre klimaet. Vi har også gentaget historien om at flis erstattede olie og kul for få år siden, og at flis kan være råvare til eksempelvis bio-diesel.

- Dansk Skovforening vil derfor gerne gentage vores anbefaling til den enkelte skovejer om at blive certificeret.

- Dansk Skovforening har gentagne gange pointeret vigtigheden af at ALLE medlemmer overholder reglerne for indberetning. Kun med valide data for hvor meget fuglevildt der udsættes, kan vi argumentere fagligt for at udsætte fuglevildt.

Christian Wedell-Neergaard fra Svenstrup Gods

- Jeg vil godt slå et slag for produktionsskovbruget. En skov i vækst optager CO₂, og man kan opnå en billig og effektiv reduktion af CO₂ hvis der rejses mere skov. Dertil kommer substitutionseffekten både i byggeri og i energiforsyningen.

- Omlægges aktivt skovbrug til urørt skov forsvinder substitutionseffekten. Jeg ser derfor med skepsis på at udlægge store arealer med urørt skov. Hvis det øvrige skovbrug skal belastes med det manglende optag fra de urørte skove, så skal der ske noget mere i produktionsskovbruget. Med certificering - som jeg kan slå et stærkt slag for - sikrer vi også biodiversitet.

Svar fra formanden: Vi er helt på linje med dig Christian. Dine bemærkninger er taget til efterretning.

Niels Peter Dalsgård fra Salten Langsø Skovadministration

- Det er positivt at bestyrelsen nu anbefaler certificering. Den anbefaling kunne vi godt have brugt tidligere i PEFC. Det er positivt, at det nu er en klar opfordring.

- Det er fint at I arbejder for afsætning af flis. Det ville være dejligt om der var alternative anvendelser - til biodiesel, tekstiler eller noget helt tredje.

- Jeg vil opfordre Dansk Skovforening til at samarbejde med nogle, der kan finde anden anvendelse end afbrænding af træet. Der kommer snart en stor mængde flis på markedet pga aldersklassefordeling og skovrejsning.

Svar fra formanden: Anbefalingen om certificering har været på hjemmesiden før mødet med de unge skovejere, som også opfordrede til en klar udmelding. Vi arbejder med alternativ anvendelse af biomasse i Partnerskabet for Ansvarlig Træbiomasse.

Udsætning af fugle

- Der har været svære forhandlinger om fortsat udsætning af gråænder. Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes Beskyttelse og nu også Friluftsrådet ønsker andeudsætning stoppet.

- De data der skulle ligge til grund for en forlængelse af udsætningsforliget viser, at langt fra alle indberetter udsætning af ænder, selvom det blev lovpligtigt i 2018.

- Dansk Skovforening har gentagne gange pointeret vigtigheden af at ALLE medlemmer overholder reglerne. Kun med valide data for hvor meget fuglevildt der udsættes, kan vi argumentere fagligt for at udsætte fuglevildt.

- Dansk Skovforening har sammen med Jægerforbundet og Landbrug & Fødevarer udarbejdet en ny model for udsætning af gråænder med et betydeligt forøget kontrolelement. Men da Vildtforvaltningsrådet ikke er blevet enige om én samlet anbefaling ligger beslutningen nu hos miljøministeren.

Flemming Torp

- Andeudsætningen er problematisk, og det smitter af på fasanudsætning. Vi har ikke interesse i at skærpe reglerne, men der skal være styr på det.

Vinca Neergaard blev nyvalgt til bestyrelsen.

Det er et spørgsmål om jagtens renommé. Jagt er en del af friluftslivet.

Generalforsamlingen

Nyt medlem i bestyrelsen

Ved generalforsamling den 24. juni 2021 var der valg til fire poster i bestyrelsen for Dansk Skovforening. En post var vakant, idet Ditlev Berner tidligere var udtrådt efter eget ønske.

Vinca Neergaard, Lorup Skovdistrikt – Det Plessenske Overdrev ved Slagelse, blev valgt som nyt medlem. Vinca Neergaard er 34 år, uddannet forstkandidat og arbejder i Fødevarerministeriet. Der var genvalg til Silja Nyboe Andersen, Michael Glud og Niels Otto Lundstedt.

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig uden ændringer: Peter Arnold Busck er formand, Niels Otto Lundstedt er næstformand og Bendt Wedell er tredje medlem af forretningsudvalget.

Nyt regnskabsår

Bestyrelsen havde stillet forslag om ændring af vedtægterne, således at regnskabsåret omlægges fra 1. januar - 31. december til 1. juli - 30. juni.

Formålet er at tilpasse regnskabet til foreningens helejede datterselskab DSHwood A/S for sæsonudsving. Det vil medføre en mere hensigtsmæssig regnskabsafleggelse. Der var ingen kommentarer til forslaget som blev vedtaget med 381 stemmer for, 22 imod og 10 blanke.

Vedtægelsen indebærer at der senere aflægges regnskab for perioden 1. januar - 30. juni 2021. Generalforsamlingen vil fremover blive afholdt sidst i kalenderåret.

Medlemmerne vil ved årsskiftet 2021/2022 blive opkrævet et halvt års kontingent. Den 1. juli 2022 vil der blive opkrævet et års kontingent for 1. juli 2022 - 30. juni 2023.

Regnskabet for 2020 blev godkendt uden kommentarer. Det samme var tilfældet med forslaget om uændrede kontingenter og honorarer. 🌿

Ulovlig færdsel reduceret kraftigt

med skiltning, artikel og bøder

Skovejer ved Ry blev træt af ulovlig færdsel i sin skov. Han opsatte pæle med et skilt om adgang forbudt, gav interview til den lokale ugeavis og anmeldte nogle af lovovertræderne. Nu er den ulovlige færdsel faldet kraftigt. Al løvskov – 40 ha ud af i alt 58 ha – i skoven er udlagt til urørt skov mod kompensation. Formålet er at skabe en mere attraktiv og værdifuld skov.

Jeg synes, det er vigtigt at færdslen i min skov begrænses til skovvejen. Vildtet bliver skræmt væk og ejendomsværdien falder, hvis folk færdes overalt.

- Der er jo ikke nogen, der vil købe en naturejendom, hvis den er plaget af ulovlig og ukontrolleret færdsel. Antallet af skovgæster har været stigende de senere år, men især under coronanedlukningerne er der kommet mange.

- Når jeg møder skovgæster, der færdes ulovligt, siger de ofte, at de ikke er klar over, at det er forbudt at gå eller cykle inde i bevoksningerne og på ulovligt opståede trampestier. Nogle gange har de brugt et kørespor efter en skovmaskine, og de tror de at de godt må gå dér.

Skovejer Bo Glent-Thule ejer en skov lidt øst for Ry. Det er en parcel på 58 ha i Nygårde Skov på 185 ha. Denne skov støder op til andre skove, og de udgør en samlet skovstrækning på 500 ha syd for Ravnsø.

Bos ejendom har store højdeforskelle og mange skråninger – nogle så stejle at det er svært at gå op eller ned. Det meste er løvskov, men der er også plantet en del nål.

Vi går på den eneste kørevej som lige nu temmelig mudret og ujævn efter den senere tids regn – og ikke særlig nem at køre på. Alligevel kører der mountainbikere både på vejen, stierne og inde i bevoksningen.

Ulovligheder anmeldes

- Nogle af de skovgæster, der er på afveje, er blevet afsløret af et af de tre vildtkameraer som jeg har opsat, fortsætter Bo Glent-Thule. Jeg kender normalt ikke personerne på billederne, men jeg har fået navn på nogle ved at spørge venner og jagtkammerater. Vi satte kameraerne op for at overvåge den ulovlige færdsel.

(Bemærk i øvrigt reglerne for opsætning af kameraer, boks 1. Red. anm.)

- Andre skovgæster har jeg mødt i skoven på steder, hvor de ikke må færdes. De fleste bliver

- Den ulovlige færdsel er gået kraftigt ned efter jeg har informeret bredt om adgangsreglerne og politianmeldt 10 personer for ulovlig færdsel, siger skovejer Bo Glent-Thule fra Nygårde Skov ved Ry.

overraskede over, at de har gjort noget galt. Nogle er blevet sure, og jeg har også stået og diskuteret reglerne med skovgæsterne.

- Jeg har som regel bedt dem om navn og adresse. Det oplyser de fleste gerne, nok fordi de tror, de har ret til at gå der.

- For at vejlede skovgæsterne og standse den ulovlige færdsel lavede jeg en kampagne i 2020,

En pæl ved indgangen til skoven markerer at det er en blind vej.

med en stramning i januar-februar 2021. Jeg opsatte pæle med et lille skilt, hvor der står "Adgang forbudt" alle de steder hvor der er en synlig sti. I marts blev jeg interviewet af ugeavisen for Skanderborg området, og de lavede en helsides artikel om problemet.

- I løbet af et par måneder indsendte jeg 10 anmeldelser til den lokale landbetjent i Ry. Han har senere sendt 5 bødeforlæg på hver 1.500 kr. til skovgæster, der har brudt reglerne.

- Kampagnen har været meget vellykket. Den ulovlige færdsel faldt med 70-80% som følge af skiltene. Overtrædelserne er yderligere reduceret efter at folk blev anmeldt til politiet og det blev omtalt i den lokale presse.

- I påsken registrerede vi på trods af godt vejr kun 1 tilfælde af ulovlig færdsel. Jeg havde forventet 10-20 stykker.

- I et af tilfældene var en mand blevet gal over pælen med skiltet og forsøgte at trække den op. Han kunne sigtes for hærværk, men jeg syntes alligevel det var i overkanten hvis han skulle få en plet på straffeattesten. Derfor valgte jeg at anmelde ham for ulovlig færdsel.

- Hvordan er dine tiltag blevet modtaget af de lokale?

- Mange har været positive, for de ved godt at dyrene har behov for ro. Langt de fleste skovgæster følger reglerne, og de synes det er godt, der bliver grebet ind. Jeg er ikke blevet ugleset i lokalsamfundet.

En typisk sti opstået efter kørsel med mountainbike. Skiltene er lavet af virksomheden P E Skilte og koster 50 kr/styk. Pælene er fra vejafdelingen i Skanderborg Kommune. De er af egetræ og sælges til private for 3-400 kr/stk.

Dette areal blev afdrevet for to år siden. Pælen blev rejst sidste år fordi der var en tydelig trampesti. Den er allerede groet til, så skiltet har virket efter hensigten

Der er opsat tre vildtkameraer i skoven. De har taget billeder af den ulovlige færdsel.

Bålplads med bænk

Vi fortsætter gennem skoven op ad en af de stejle bakker og ned igen mod Ravnsø. Hele nordsiden af Nygårde skov støder op til søen.

- Der er mange som gerne vil ud til søen. Det er også et smukt område, men man kan altså ikke komme dertil på lovlig vis.

Vi går helt ud til søen, og pludselig standser Bo op. Der ligger flere store triller som stammer fra en granbevoksning et stykke derfra. Lidt trækul på skovbunden afslører at der har været bål.

Der står også en nydelig bænk lavet af et stykke rundtræ, som er tilhugget på oversiden med en økse. På undersiden er der lavet fire huller, hvor der er monteret grenstykker. De har brugt en del tid på at indrette bålpladsen, og de har haft mindst to forskellige slags værktøj med.

- Den har jeg ikke set før. Det var en overraskelse.

Vi går et stykke langs med søbredden, og jeg fornemmer på vegetationen at der har gået andre her i løbet af foråret. Pludselig kommer der en pæl hvor der er to skilte på den modsatte side af pælen med teksten: "Adgang forbudt" samt "Privat skov". Længere fremme er det mere tydeligt at der er etableret en trampesti.

- Denne pæl har jeg sat ved ejendomsgrænsen ind til min nabo mod vest. Derfor har jeg opsat disse skilte, så skovgæsterne ikke fortsætter fra min nabo og ind i min skov.

Ulovlig stier kortlægges

- Jeg anmelder ikke ulovlig færdsel hver gang jeg opdager det. Jeg mødte en gang en dame, der havde løbet langs med søen og var drejet ind i skoven, da hun så denne pæl.

- Hun var meget forvirret, og det var tydeligt, at hun var faret vild. Jeg skønnede, hun var i god tro, så jeg viste hende, hvordan hun kunne finde vej ud af skoven uden at notere hende.

- Jeg har også været ude for at skovgæster følger en sti, der er markeret på et kort som er udarbejdet af andre gående eller cyklister. En

Regler for foto af skovgæster

Bo Glent-Thule har optaget fotos af skovgæster med et vildtkamera. Det er lovligt hvis kameraet er opsat på et sted hvor færdsel ikke er tilladt. Vildtkameraet må altså ikke opsættes ved en skovvej eller andre steder med lovlig adgang.

Billederne må ikke offentliggøres, fx på hjemmeside eller facebook.

Skovene ved Ravnsø

Mod nord ligger Nygårde Skov ud til Ravnsø der er dannet som et dødshul i tunneldalen mellem Århus og Ry. Søen er 180 ha og op til 34 m dyb. Søen afvandes mod vest af Knudå til Knudsø, Birksø og søerne mellem Ry og Silkeborg og ender i Gudenåen.

Der findes en række skove omkring Ravnsø, bl.a. Nygårde Skov, Hylling Skov og Enemærket. De fleste er privatejede.

Løvtræer dominerer i skovene, og der er enkelte moser. Blandt de sjældnere plantearter i skovene kan nævnes alm. kambregne, finbladet mangeløv, tredelt egebregne og skovrørhvene. På en eng langs Knudå er der fundet arter som alm. hjertegræs, hirsestar, stjernestar, majgøgeurt, kærtrehage, leverurt, tormentil, djævelsbid, kragefod og engviol.

Skovene rummer en række billearter der er knyttet til dødt ved, bl.a. brungul kamsmælder, blank vedsmælder og elleskovsmælder. Der er set knapt 90 fuglearter i skovene, bl.a. huldue, grønspætte, sortspætte, korttået træløber, topmejsje og lille korsnæb.

Kilder

www.trap.lex.dk

Henrik Staun og Peter Friis Møller: Danmarks Skove. Politikens Forlag

Mange vil gerne gå en tur ned til Ravnsø – men der er ikke lovlig adgang.

En ulovlig bålplads ved Ravnsø – med en primitiv bæk.

lokal mountainbikeklub havde således kortlagt en længere cykelrute, som førte gennem min skov. Jeg fortalte dem, at jeg ikke ville give tilladelse til færdsel. Ruten er nu ændret, men det skete først efter klubben havde skiftet formand.

- I andre tilfælde er det ikke muligt at se hvem, der har lavet et kort med stier som kan findes på nettet. Jeg er ikke klar over, om man kan få ændret den slags ulovlige kort. Det er måske en opgave for Dansk Skovforening?

Urørt skov

Bo Glent-Thules far købte skoven for ca. 45 år siden, og Bo arvede skoven i 2016. Han er uddannet forstkandidat. Han har tidligere arbejdet

som “driftsøkonom” og har de senere år arbejdet med leder- og organisationsudvikling. I 2021 har han startet egen virksomhed ”Naturliebhaber”, hvor han rådgiver om økonomisk optimering af naturejendommens værdi.

Bo bruger nu sine erfaringer på at forbedre værdien af sin egen skovejendom. Han har derfor besluttet at udlægge 40 ha ud af det samlede areal på 58 ha til urørt drift mod kompensation.

- Jeg tror at trenden går i retning af at en ejendom som denne gerne må have en del urørt skov. Når man køber en lille skov, så er det ikke værdien af vedproduktionen, der er afgørende. Det er snarere naturværdien eller herlighedsværdien, man går efter.

Denne pæl markerer grænsen fra naboen ind til Bo Glent-Thules skov – hvor der ikke er lovlig adgang.

Langs vejen står en række store ædelgraner der nok bevares som frøkilder og af æstetiske grunde.

- Det er også en af de væsentligste grunde til, at jeg har en nultolerance overfor ulovlig færdsel. Ved meget ulovlig færdsel vil min ejendom falde i værdi med et anseligt beløb

- De sidste 18 ha af min ejendom er overvejende nåletræ, og de kan fortsat drives forstligt. Jeg har valgt at friholde nåletræet fra "urørt skov", dels for fortsat at have en økonomisk aktivitet på ejendommen, dels for at bevare en handlemulighed, hvis jeg vil have en vildtager, lidt pyntegrønt eller en skoveng.

Vi passerer et område med blandet løv og nål. Lige ud til skovvejen står nogle meget store ædelgraner.

- Alt løvtræ skal være urørt, mens nåletræer, der står i områder udlagt til urørt skov må fældes i de første fem år. Jeg vil nok beholde nogle af

nåletræerne, dels som frøkilder, dels af æstetiske grunde. Det er jo en oplevelse at gå en tur på vejen og passere store ædelgraner som disse.

- Der må fortsat drives jagt i skoven efter den er udlagt til urørt. Vi er en flok, der mødes og går på jagt sammen. Personligt kan jeg bedst lide at "drive" med mine hunde.

- Der bliver skudt 5-6 rådyr om året, og det sker for det meste, når jeg holder en selskabsjagt med nogle venner. Omtrent midt i skoven er der en hytte, som var opført, da min far købte skoven, og her kan vi godt klemme 15-20 personer ind til en jagt frokost.

sf 🍃

Omtale

Bo Glent-Thules skov er omtalt i en stor artikel i Ugeavisen Skanderborg Galten Ry Låsby den 30.3.21.

- Jeg tror skoven bliver mere værd hvis der står udgåede træer som dette, siger Bo Glent-Thule. (Se også forsiden).

Bøgen er naturlig de fleste steder i skoven og skal fremover stå urørt.

Nyt videncenter for brug af træ

Åbner medio september ved Fåborg

Danmark får snart et nationalt videns- og læringscenter for brug af træ i byggeri og møbelproduktion. Det nye center hedder *Forstbotanisk Center Øxenhaverne* og er under etablering nær Faaborg, lige øst for Holstenshuus. Centeret ventes at åbne i 2022.

Centeret vil med sin nærhed til sydfynske skove og savværker, nyplantede træer af alle arter og håndholdt adgang til træ som grundmateriale, skabe en dybere forståelse for træets egenskaber. Opførelsen af centrets første bygning "Laden", hvor der indrettes undervisningslokale og værksted, er allerede finansieret via private midler og fondsmidler.

Styregruppen bag centret søger yderligere støtte fra fonde, trærelaterede produktionsvirksomheder m.fl. til udbygning af centret med flere lokaler og overnatningsfaciliteter for kursisterne samt til at udvikle undervisningsmaterialer og koncepter.

Kurserne vil have særligt fokus på studerende på landets universiteter, og der er opbakning fra Københavns universitet og Syddansk universitet.

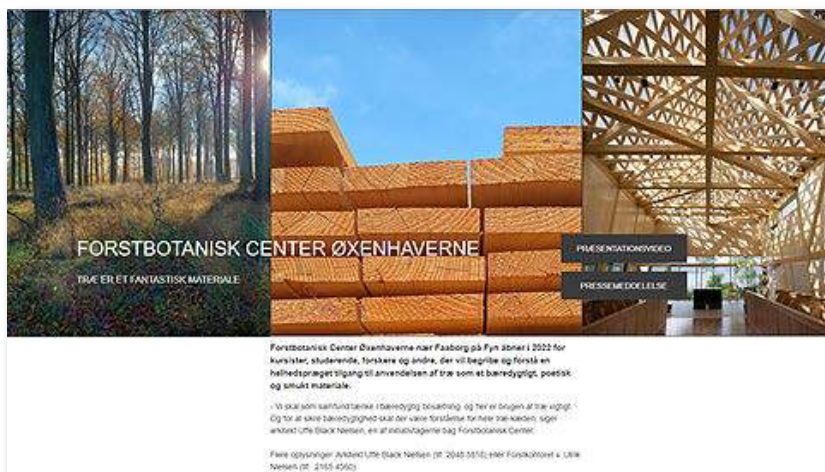
- Vi skal som samfund tænke i bæredygtig bosætning, siger arkitekt Uffe Black Nielsen som er leder af styregruppen. Brugen af træ er nok den vigtigste faktor i den grønne omstilling, og for at sikre ægte bæredygtighed skal der være forståelse for hele træ-kæden.

- Vi skal anvende træ fornuftigt og klogt. Vi skal kende træet som materiale hele vejen fra det spirer i skoven, over opskæring, til konstruktionsprincipper og videre til æstetik. Endelig skal vi fra starten af designfasen tænke på, hvordan vi genanvender træet, når huset eller møblet en gang er udtjent.

Styregruppen bag Forstbotanisk Center Øxenhaverne består af blandt andre skovejere Ditlev Berner fra Holstenshuus, forstkandidat Ulrik Nielsen, lektor ved Syddansk Universitet Birgir Norddahl og tømrermester Rasmus Bjørn.

Centeret bakkes op af lokale savværker og undervisningsinstitutioner. Centeret kan besøges, og det er muligt at få en forsmag på projektet ved et arrangement den 21. til 26. september 2021.

Kontakt: Forstkandidat Ulrik Nielsen (tlf. 2165 4560) eller arkitekt Uffe Black Nielsen (tlf. 2048 5818). 🌿

Flere oplysninger på www.Træetshus.dk hvor der bl.a. findes en præsentationsvideo.

St. Hjælland Savværk og Vedskov Træsalg og Skovservice

SØGER TRÆ

til tømmer-, emballage- og flis-industrien.

RIGTIG HØJE PRISER

op til 550 kr. pr. m³

ALT HAR INTERESSE

Få et uforpligtende besøg.

P.S. Skovejendomme og skovstykker opkøbes.

SÆLGES

Færdigsavet bygningstømmer, egeplanker, pæle, brædder, osv.

Peter - 40 58 38 26

Kontor: 22 11 80 72 / 40 84 1764

st.hjoellund@vedskov.dk - mail@vedskov.dk

Vedskov
Træsalg og Skovservice

St. Hjælland Savværk ApS

Faurholtvej 3 • 7362 Hampen • st.hjoellund@vedskov.dk

Vedskov Træsalg og Skovservice

Vedskovvej 6 • 8883 Gjærn • mail@vedskov.dk

www.vedskov.dk

Foto 1. Et klassisk skovbillede med bøg på 80 år. Det er nemt at starte en selvforyngelse når de gamle træer er hugstmodne.

Dyrkning af bøg og ær

Fra Pro Silva ekskursion til Store og Lille Bøgeskov ved Sorø.

Bøg er den vigtigste træart, og den forynger sig let. Der bliver først taget hensyn til foryngelsen når moderbevoksningen er hugstmoden. Et forsøg med udrensning af bøg viser at man bør vente til ca. 30 år. Hvis der er andre træarter som kan genere bøgen bør de dog fjernes inden. Omdriftsalderen på bøg skal måske sænkes for at undgå rødkerne og dermed en lavere pris. Ær forynger sig også rigeligt. Den skal hugges hårdt og tidligt, herefter svagt.

Pro Silva – foreningen der arbejder for naturnær dyrkning – holdt årets første ekskursion den 29. april. Den foregik i Store Bøgeskov og Lille Bøgeskov som hører under Stiftelsen Sorø Akademi. Ekskursionsleder var skovfoged Anders Grube.

Foryngelse af bøg

Både Store og Lille Bøgeskov har gode vækstvilkår for alle træarter, og de fleste arter forynger sig let. Bøg er hovedtræarten, og vi diskuterede flere steder hvordan og især hvornår man starter en foryngelse.

Foto 1 viser en flot bøg fra 1941 i Store Bøgeskov.

- Når det er tid at afvikle bøgene vil jeg lave en selvforyngelse hvor hele arealet forynges på én gang, sagde Anders Grube. Det er en teknik vi er gode til.

- Man kan også lave en måldiameterhugst i mange etaper, sagde skovfoged Hans Jessen, Naturstyrelsen. Så vil der efterhånden komme grupper af løvtræ, men det er ikke tiden lige nu, for bøgen er kun 80 år.

Foto 2 viser en tilsvarende bøg, på 83 år, i Lille Bøgeskov. Der er kommet en foryngelse af bøg og noget ask fordi der var et hul i den sluttede bevoksning. Her var konklusionen den samme –

Foto 2. Bøg på 83 år med selvforyngelse af bøg og ask i et hul. Foryngelsen skal først plejes når de gamle træer er hugstmodne.

selvforyngelse eller naturforyngelse er nemt at lave, men det er for tidligt i forhold til den gamle bevoksning.

Der er mindre forskelle i dyrkningsmuligheder mellem de to skove. Store Bøgeskov har lidt bedre jord end Lille Bøgeskov, terrænet er mere kuperet, og næsten alle træarter trives. Vildttrykket er ret lavt, fordi der er aktive jagtlejere som holder bestanden i ave.

Lille Bøgeskov mod syd har en mere kold jord, og terrænet er meget fladt. Vildttrykket er højere fordi jagtlejere driver mest bukkejagt og kun lidt efterårsjagt, og det præger muligheden for foryngelse.

Hvis man vil lave naturnær dyrkning bør man altså vælge sine jagtlejere med omhu. Eller som

Niels Peter Dalsgaard Jensen sagde: Vildtet er den største fjende af al skovdrift.

Bøg og rødkerne

Ovenstående beskrivelse er baseret på at en traditionel betragtning om at bøgen slet ikke er hugstmoden ved 80 år. Men det skal måske revideres.

- Købere af bøgkævler er meget kritiske over for blot antydning af misfarvning, og de sætter rask væk kvaliteten ned med en klasse hvis de kan se rødkerne, sagde Anders Grube. Derfor skal vi hugge kraftigere og tidligere end vi måske foretrækker.

- Vi skal måske sigte på at lave kævler på 45-49 cm på midten frem for over 50 cm, sagde skovrider Jens Kristian Poulsen, Sorø Akademi. Det er vigtigere at træet er hvidt end at diameteren er stor, for det meste bøg skæres op i Indien hvor lønnen er lav.

- Ulempen er at 45-49 cm midtdiameter har lavere m³-pris. Og endnu værre – netop på det tidspunkt er den løbende tilvækst i top, så vi mister meget i vedproduktion.

Det viste sig i øvrigt at to af deltagerne på ekskursionen – Anders Pagh og Anders Toftegaard – har lavet en undersøgelse af risikoen for rødkerne og fregner med materiale fra Sorø. Se boks 1 og 2.

Udrensning i bøg - hvornår

Valg af hugsttidspunkt gælder ikke kun når man nærmer sig afdrift. Det er også væsentligt ved det første indgreb der som regel er en udrensning hvor man fjerner krukker der kan genere de blivende træer. Valg af tidspunkt var undersøgt i en vellykket selvforyngelse af bøg fra 1984.

Foto 3. Bøg på 37 år som blev udrenset ved alder 18 år.

Foto 4. Bøg på 37 år som ikke blev udrenset ved 18 år, men der blev tyndet ved alder 30 år.

Foto 5. Ær vælter op så snart der er en lysning.

- Ved alderen 18 år, i 2006, skar vi krukker ned med motorsav, fortalte Anders Grube. De blev skåret over i 1 m højde så skovarbejderen ikke skulle belaste ryggen. Træerne blev ikke trukket ned for at spare tid.

- Vi afprøvede også en motordrevet stangsav som kan skære længere nede uden at det belaster ryggen. Den laver et skråt snit, og jagtlejerne var bekymrede for om deres hunde kunne komme til

Foto 6. Ær opstået som selvsåning efter at gammel bøg væltede i stormen i 1999.

skade på den skarpe pind. Problemet kan bestå i lang tid, for mange af de høje stød står stadig i bevoksningen.

Der blev også udlagt en parcel som var urørt ved 18 år og først blev tyndet med fældebunke-lægger i 2014, ved alder 30 år. Foto 3 og 4 viser resultatet.

- Vi har målt højden på de dominerende træer. Der var meget lille forskel mellem urørt ved 18 år og udrenset ved 18 år, og i dag er der ikke nogen synlig forskel mellem de to parceller. Det skyldes at bøg er i stand til at lave en kraftig selvtynding – dvs. nogle træer tager magten og skygger de svagere træer væk.

Anders Grube mente at der var flere vanris i den urørte del, men det var der ikke enighed om i forsamlingen. Og hvis der skulle være en forskel, så er der rigeligt med gode emner tilbage.

Anders Grube mente også at der var flere tveger i de dele der var udrenset. Det kan skyldes at bøgens vækst tilpasser sig lysforholdene og udnytter det hul der opstår. Derfor ser man ofte at en kraftig hugst blot fører til at der skabes nye tveger og krukker blandt de tilbageblevne træer.

Konklusion

- Min konklusion er at hvis man har en ensartet bevoksning med kun én træart kan man vente til omkring 30 år med at lave udrensning, sagde Anders Grube. Det går ikke ud over tilvæksten på de dominerende træer.

Boks 1. Rødkerne i bøg

Rødkerne er en rødlig-brunlig misfarvning i de centrale dele af stammen. Størstedelen af stammen har stadig lyst ved og kan udnyttes ved at sortere de opskårne emner. Rødkerne optræder hos træer over ca. 80 år og af dimensioner over ca. 30 cm dbh fordi det tager tid at udvikle misfarvningen.

Rødkerne opstår efter brud på tykke grene, dannelse af revner mv. Derved får ilt adgang til de indre dele af stammen hvor der er lav biologisk aktivitet, og hvor træet har ringe muligheder for at lukke såret.

Rødkerne kan begrænses gennem skovdyrkningen:

- Undgå brud på kraftige grene. Hvis et træ skades bør det hugges i næste tynding. Man kan overveje at hugge træet med det samme inden der udvikles rødkerne. Stammeskader i form af barkskrab har kun lille betydning.
- Hug træer med stejlt opstigende grensystemer og tveger som kan få store skader når grenene brækker af. Hug til fordel for træer med vandret udspærrede grene hvor et sår er ret lille og heler hurtigt.
- Overvej hurtig borthugning af træer med kraftigt bladtab som følge af fx tørke, fordi disse træer vil have tendens til at udvikle rødkerne.

Kilde: Anders Pagh, Anders Toftegaard og Henrik Mejlbj: Rødkerne i bøg. Skoven 10/99, s. 448-451.

Boks 2. Fregner i bøg

Fregner er mørkebrune pletter med en diameter på 1-10 mm. De er spredt over hele tværsnittet i splintveddet og kan fortsætte flere meter op. Det er vanskeligt at udnytte det hvide træ ved at frasortere de misfarvede emner.

Fregner er mest udbredt på fladgrundet jord. De dybereliggende rødder kan gå ud i våde vintre, og træet er sårbart hvis der kommer en tør sommer bagefter.

Det menes at fregner udvikles når vandsøjlen i veddet sprænges fordi træet ikke kan optage vand nok. Der udvikles flere fregner i træer med stammesår som giver ilt adgang til veddet. Den sprængte vandsøjle genoprettes når der er rigeligt med vand i jorden, men misfarvningen forsvinder ikke.

Fregner kan muligvis dannes efter fældning hvor ilt kan trænge ind i veddet fra endefluden. I løbet af 1-2 uger efter fældning bliver tydeligere fregnerne og øges i antal.

Fregner kan begrænses gennem skovdyrkningen:

- Fregner der skyldes vejrlig kan begrænses ved at undgå hugst i tørre somre. Man bør især være forsigtig på fladgrundet jord med risiko for tørkestress. En grundig grøftning på fladgrundet jord mindsker risikoen for at rødder går ud i våde vintre.
- Fregner der skyldes såring kan begrænses ved at undgå stammesår.

Kilde: Anders Pagh og Anders Toftegaard: *Fregner i bøg*. Skoven 11/99 s. 502-504.

- Kvaliteten bliver måske lidt ringere, men ikke mere end at man let kan finde egnede emner ved senere tyndinger. Under alle omstændigheder skal et muligt tab sammenholdes med omkostningerne ved udrensning.

- Hvis der derimod er flere træarter i foryngelsen, så kan der være behov for en tidlig regulering af uønskede arter med kraftig vækst – fx pil, birk, røn. Bøgen røres ikke i første omgang.

Ær i bøgeskoven

Store og Lille Bøgeskov har – som navnet antyder – fra gammel tid været gode voksesteder for bøg. Men ær sår sig rigeligt mange steder i skoven, og så er spørgsmålet hvordan man håndterer den.

Det første stop var netop ved en sådan lille gruppe ær på 3-4 meters højde hvor der også stod noget bøg. Se foto 5.

- Jorden i denne skov er glimrende til næsten alle træarter, sagde Anders Grube. Stiv lerjord er derimod uegnet til dyrkning af ær.

- Jeg er enig i at stiv lerjord er uegnet, sagde skovrider Niels Peter Dalsgaard, Salten Langsø. Her står der nælder i bunden – det er et tegn på en jord med rigeligt kvælstof, og det er godt for ær.

Det blev bekræftet af andre deltagere fra Møn og Lolland som har dårlig vækst på stiv lerjord.

Foto 7. To bøge er spiret hver for sig, men har nu fundet sammen.

Boks 3. En romance i bøgeskoven

To bøgetræer er spiret hver for sig, men efter en vis betænkningstid har de fundet sammen og er fortsat i skøn samdrægtighed (foto 7).

Eller med en gendigtning af et kendt skriftsted: "Divided we stand. United we grow".*)

Træerne/træet står i nordenden af Lille Bøgeskov, på venstre side af vejen, i en bevoksning af bøg på 83 år.

*) Inspireret af "United we stand. Divided we fall", et motto der kendes fra 2. verdenskrig hvor man appellerede om sammenhold for at vinde krigen.

- Man skal tynde ekstremt hårdt og tidligt, ved 2-3 meters højde, sagde Anders Grube. Ærens tilvækst toppe meget tidligt, allerede ved 20 år.

Skovrider Niels Bjerg ville derimod hugge svagere og klemme den lidt. Skovfoged Poul Norup, Vesterskoven, supplerede at stærk hugst kan føre til stagnation i højdevækst.

- Vi skal udnytte ungdomsvæksten ved at foretage en tidlig tynding, sagde Niels Peter Dalsgaard. Her er jorden så god at man kan hugge ret kraftigt i mange år, men på mindre egnet jord er der risiko for stagnation hvis man hugger stærkt efter en alder på 20-30 år.

Foto 8. Rodvæltede af bøg fra stormfaldet i 1999 ses stadig tydeligt.

- Ær i renbestand er ikke naturnært, sagde Niels Bjerg. Den trives bedst i blanding med bøg, hvor ær kan udgøre op til 30%. Hvis der også er ask til stede, så skal ask og ær udgøre højst 30% tilsammen.

Ær tynding

Næste trin i ærtyndningen så vi i en bevoksning i Lille Bøgeskov. Der havde stået bøg, som væltede i 1999, og den blev straks afløst af en tæt fornyelse af ær som altså er 20-25 år. Se foto 6.

Boks 4. Gamle stød fra stormfaldet

Orkanen i december 1999 væltede en bøgebevoksning i Lille Bøgeskov, og det væltede op med ær (foto 8). Stødene fra de gamle bøge ses stadig tydeligt som små forhøjninger.

De små høje er botanisk interessante fordi de har en helt anden vegetation end den øvrige del af skovbunden. Jorden er mere udsat for udtørring af sol og vind, og de er ikke beskyttet af visne blade om vinteren. Derfor er der overvejende mosser på den lille høj.

- Ved alderen 5 år lavede vi en manuel tynding, sagde Anders Grube, og for nogle år siden en tynding med fældebunkelægger. Nu er de for store til stærk hugst.

- Hugsten har været lidt for svag, sagde Leif Lauridsen. Tilvæksten har nok kulmineret. Vi kommer altid bagefter med hugst.

- Det er en sjældent flot ær, sagde Niels Peter Dalsgaard Jensen, og jeg er enig i at der skal tyndes nu. Men hvis kronen udvikles for kraftigt så kommer der frøsætning som koster meget tilvækst.

sf

180° GRAPPLE
RANGE OF MOTION

MULTIGRAB S

- 400 KG
- FOR 6-13 TON MACHINES

MULTIGRAB M

- 820 KG
- FOR 13-25 TON MACHINES

Stephen Servé
+4521765003
info@servemaskiner.dk
www.servemaskiner.dk

TMK MULTIGRAB NYE MULIGHEDER I EN STÆRK TMK FAMILIE

TMK TREE SHEAR DU LØSER FLEST UDFORDRINGER MED TMK

TMK 400
+ TMK 300
+ TMK 200

HYDRAULISK FORLÆNGER
MED UDSKUD-ØKSTRA
RÆKKEVIDDE 3,6 MTR

HYDRAULISK SAMLING AF
TYNDERE ENHEDER

OPHÆNG MED TILT AF
FÆLDEHØVEDET I
TRAKTORKRAN MV

FORLÆNGER RAMME
LEVERES I FORSKELLIGE
UDGAVER

EFFEKTIV AFGRENER

HYDRAULISK ENHED TIL
BL.A. TRAKTORKRANER

FLERE CYLINDER VARIANTER TILPASSET DIN MASKINES YDELSE.

Biodiversitetsråd besluttet Består af eksperter

En del af Natur- og Biodiversitetspakken omfatter nedsættelse af et biodiversitetsråd der skal rådgive miljøministeren. Det er nu besluttet at rådet kommer til at bestå af en formand og otte menige medlemmer der skal have kompetencer inden for følgende områder:

- Biodiversitet (land, vand, hav), 5 medlemmer.
- Jura, herunder EU- og international lovgivning, 1 medlem.
- Samfunds- og miljøøkonomi, 1 medlem.
- Adfærdsmæssige forhold, herunder friluftsliv, 1 medlem.

Formanden og de otte medlemmer udpeges af miljøministeren for perioden 2021-2024, og kandidater indstilles af Rektorkollegiet (der består af rektorer fra universiteterne).

Biodiversitetsrådet skal bl.a. hvert år udarbejde en rapport om natur og biodiversitet. Rådet får ret frie rammer og "kan behandle emner inden for natur- og biodiversitetsområdet hvis rådet finder grund til at tage emnet op".

Miljøministeren har besluttet følgende om rådets arbejde:

- Biodiversitetsrådet er et uafhængigt og forskningsbaseret ekspertorgan, der får til opgave at rådgive regeringen og aftaleparterne om bl.a.

- implementering af indsatser i Natur- og biodiversitetspakken og at kvalificere indsatserne.
- Rådet skal bidrage til, at indsatserne hviler på fagligt velfunderede løsninger, som tager højde for både biodiversitet, samfundsøkonomi, lovgivning og friluftsliv.
- I sine analyser og i sit arbejde skal rådet inddrage relevante parter. Blandt andre erhvervsinteresser, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet.
- Biodiversitetsrådets arbejde skal ske inden for den økonomiske ramme for Natur- og biodiversitetspakken og eksisterende økonomiske rammer til indsatser for natur og biodiversitet.

Ikke i min baghave

Natur- og biodiversitetspakken blev aftalt lige før jul, og det har altså taget et halvt år at nå til enighed om Biodiversitetsrådets opgaver. Socialdemokratiet har ment at rådet i udgangspunktet kun skal rådgive om de store naturindsatser, mens SF og Enhedslisten har ønsket et bredere sigte.

Lea Wermelin understreger at Biodiversitetsrådet ikke er noget der har groet i regeringens baghave – "Det har været et meget stærkt ønske fra vores støttepartier, som gerne ser et råd der er inspireret af Klimarådet".

Kilder: www.mim.dk, altinget.dk 14-6-21 🌿

FSC 100% CERTIFICERET EGETRÆ TIL SKILTE OG BROER

Vi producerer og lagerfører alt til Naturstyrelsens skilteprogram, både til skilte og bordbænkset med hertilhørende metaltilbehør. Check WWW.GLISTRUPWOOD.DK, ring til **OTTO MORTENSEN** på mobilnummer **40 27 16 82** eller skriv en mail til GLISTRUP på GLISTRUP@GLISTRUPWOOD.DK

GLISTRUP TRÆ

Anpartsselskab

Juulsvej 3 · Ho · DK-6857 Blåvand

Telefon 40 27 86 05

glistrup@glistrupwood.dk · www.glistrupwood.dk

WWW.GLISTRUPWOOD.DK

Skovtilplantning har øget det danske skovareal fra ca. 3% af landets areal for to hundrede år siden til i dag 15%, og målet er på sigt 25% skov. Det flugter med verdensmålene som bl.a. går ud på at øge skovrejsning væsentligt, stoppe skovrydning, genskabe forringede skove og fremme bæredygtig forvaltning af alle skove.

Skov bidrager til livet på land

Bæredygtig skovdrift omfatter hensyn til både miljø, økonomi og sociale forhold. De danske skove er beskyttet på forskellig vis. Det sker gennem fredskovspligt, udlæg af Natura 2000 og certificering samt stigende interesse for bevaring af dødt ved og anvendelse af hjemmehørende træarter.

Verdensmål 15 skal beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet.

De danske skove bidrager positivt til livet på landet og har altid gjort det.

Skovtilplantning har historisk i Danmark genoprettet jordkvalitet på udpinte landbrugsjorde og bekæmpet sandflugt flere steder i landet. Skovbrug sikrer fornybare råvarer til den grønne omstilling og giver jobs og værdiskabelse udenfor byerne. Ten-

densen i dansk skovbrug går imod at give naturen mere plads og skabe flere levesteder for skovarterne.

Skovtilplantning har øget det danske skovareal fra ca. 3% for godt 200 år siden til i dag at dække 14,7% af landarealet. Den politiske målsætning er, at skovarealet skal vokse til 25%.

Målet om fordobling af Danmarks skovareal blev formuleret tilbage i 1989. Dengang med afsæt i overproduktion i landbruget og knaphed på træ. Verden har forandret sig siden, men målet om 25% skov holder stadig. Det er fordi skov kan levere så mange essentielle goder til både mennesker, klima og natur.

Delmål for livet på land hvor skov bidrager

Inden for verdensmål 15 er der 12 delmål og 14 indikatorer. Der er fem hvor skoven kan byde ind:

Delmål 15.1.

Inden 2020 skal der sikres bevarelse, genoprettelse og bæredygtig brug af økosystemer på land og i ferskvand og deres tjenesteydelser, specielt skove, vådområder, bjerge og tørre områder i henhold til forpligtelser under internationale aftaler.

Delmål 15.2.

Inden 2020 skal bæredygtig forvaltning af alle typer af skove fremmes, skovrydning skal stoppes, forringede skove skal genskabes, og skovrejsning og skovtilplantning skal øges væsentligt.

Delmål 15.3.

Inden 2030 skal ørkendannelse bekæmpes, forringet land og jord genoprettes, herunder land påvirket af ørkendannelse, tørke og oversvømmelse. Det skal forsøges at opnå en verden hvor jorden ikke forringes.

Delmål 15.5.

Der skal tages omgående og væsentlig handling for at begrænse forringelse af naturlige levesteder, stoppe tab af biodiversitet og -inden 2020 - beskytte og forhindre udryddelse af truede arter.

Skov bidrager til FN's verdensmål

Dansk Skovforening har netop startet en kampagne "Skov bidrager til FN's Verdensmål" som ses på hjemmesiden. Skovene bidrager især til 4 af de 17 verdensmål, og de omtales i Skoven i dette og de følgende numre.

For skovbruget er kampagnen en god ramme til at fortælle om de mange positive egenskaber ved bæredygtig skovdrift gennem en aktiv brug af naturressourcen. Derfor – spred gerne informationerne til alle interesserede.

Red.

Delmål 15.8.

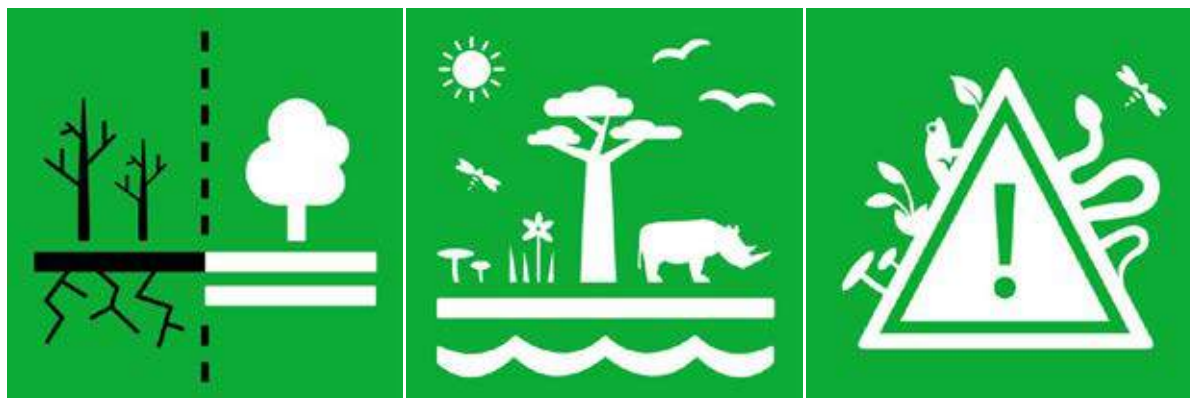
Inden 2020 skal der gennemføres foranstaltninger for at forhindre indførsel og væsentligt begrænse invasive arters påvirkning af land- og i vandøkosystemer. De prioriterede arter skal kontrolleres eller udryddes.

Bæredygtighed bidrager til balance

Bæredygtig udvikling omfatter en miljømæssig, økonomisk og social dimension. De tre ben er hinandens forudsætninger, og det kan illustreres ved en trebenet taburet (næste side). Lægger man i skovdriften hovedfokus på et af taburettens tre ben på bekostning af de andre, så vælter

Symbol for verdensmål 15 og delmål 15.1 og 15.2.

Symboler for verdensmål 15.3, 15.5 og 15.8.

Alle tre ben i taburetten for bæredygtighed skal være stærke, ellers vælter taburetten.

bæredygtigheden – og dermed, på kortere eller længere sigt, også skovdriften.

Forståelsen af bæredygtig skovdrift er under stadig udvikling. Ny viden tilføjer ekstra dimensioner til hvad der skal indgå i bæredygtigheds-ligningen.

Bæredygtig skovdrift handler altså om at holde balancen på taburetten, og om at erkende, at effekterne af ændringer i skovdriften ofte er forskudt i tid.

Bæredygtighedskriterier for skov

På europæisk niveau er der opnået enighed om seks overordnede kriterier for bæredygtig skovforvaltning:

- Vedligeholdelse og forøgelse af skovressourcen og dens bidrag til kulstofcyklussen.
- Vedligeholdelse af skovøkosystemets sundhed og vitalitet.
- Vedligeholdelse og understøttelse af skovens produktive funktioner for træ og andre produkter.
- Bevarelse, beskyttelse og passende forøgelse af biologisk diversitet i skovøkosystemet.
- Understøttelse og passende forøgelse af skovens beskyttende funktioner i skovdriften primært med fokus på jord og vand.
- Understøttelse af andre socioøkonomiske funktioner – her tænkes på skovbrugets samfundsøkonomiske funktioner og betingelser.

Fredskovspligten

69% af Danmarks skove er fredskov. Fredskov betyder, at træressourcen godt må udnyttes, men at skoven ikke må fjernes.

Fredskovsdeklarationen sikrer varigt skov på arealet. Det er skovloven, der regulerer fredskovene og sikrer fredskovsarealet.

Skovnaturtyper

12 % af det danske skovareal er udlagt til Natura 2000 som er et netværk af beskyttede naturområder i hele EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

I Danmark har myndighederne kortlagt ca. 20.000 ha med skovnaturtyper og udarbejdet Natura 2000-planer for disse områder. Planerne opfyldes dels gennem frivillige aftaler med

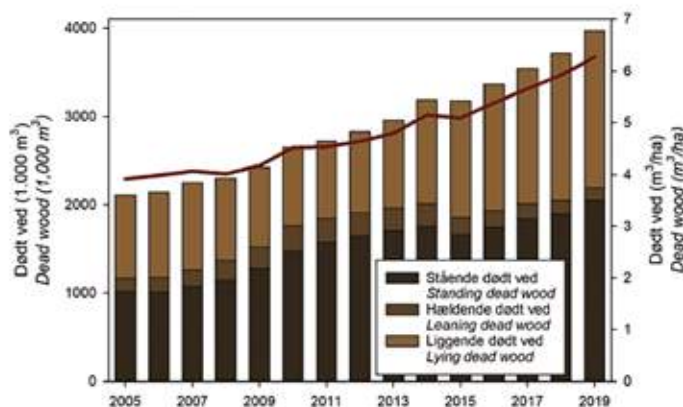

Fig. 1. Mængden af dødt ved i de danske skove. Den mørkerøde kurve viser udviklingen i dødt ved per ha. De enkelte datapunkter er beregnet som glidende gennemsnit baseret på fem års målinger.

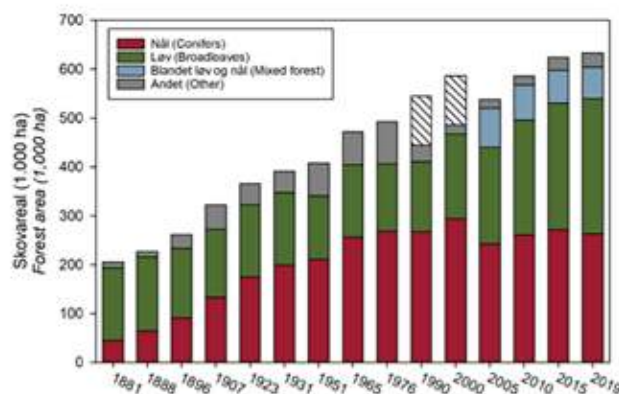
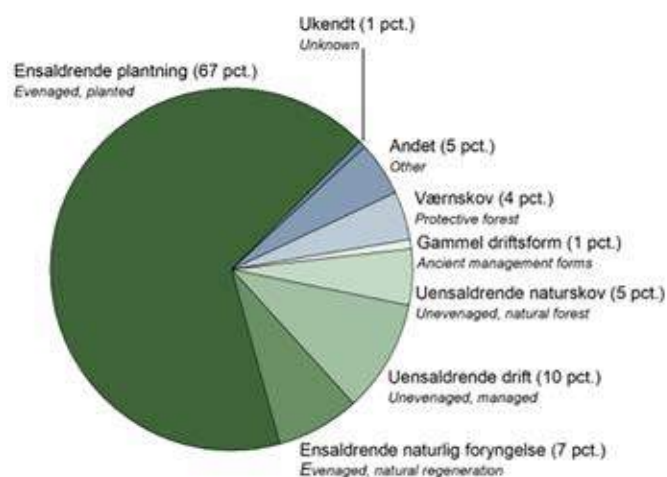

Fig. 2. Areal med nåletræ, løvtræ og blandet løv og nåle 1881-2019. Arealet med især rødgran har været faldende i en årrække, mens det har været stigende for især eg, birk og andet løv.

”Andet” omfatter midlertidigt ubevoksede arealer og hjælpearealer i skov. Skraverede arealer viser forskellen mellem opgørelserne ud fra de tidligere skovtællinger og en senere kortlægning af skov i forbindelse med det nationale kulstofregnskab.

Figur 3. Fordeling af skovarealet til forskellige driftsformer. Midlertidigt ubevoksede arealer indgår i denne opgørelse som en del af ensaldrende plantninger.

private skovejere om særlige driftsmetoder, som understøtter naturtypen, dels gennem en varig beskyttelse i form af udlæg af urørt skov og træer reserveret til død og naturligt henfald.

Certificering

Næsten halvdelen af de danske skove er certificerede. Det betyder blandt andet, at skovdriften har faste mål for tiltag, der fremmer biodiversiteten, og at skovdriften er uafhængigt kontrolleret.

Certificering er ikke gratis og giver ekstra administrativt arbejde. Nogle skovejere fravælger certificeringsprocessen af den årsag, selv om de i forvejen driver skoven bæredygtigt.

Dansk Skovforening anbefaler certificering og forudser, at efterspørgslen efter certificeret træ vil vokse. Det skyldes, at kunderne i stigende grad efterspørger dokumentation for bæredygtighed på de produkter, de køber.

Dødt ved

Dødt ved er næringsgrundlag for skovens nedbryderorganismer, der omfatter smådyr, svampe og bakterier. Tilsammen udgør de et vigtigt led i skovens fødekæde. Se fig. 1.

Traditionelt har skovdyrkning ikke lagt vægt på at værne om dødt ved eller at lade store enkelttræer stå til død og henfald. I mange private skove er der alligevel gennem tiden efterladt gamle træer og dødt ved, fordi man har beskyttet mangfoldigheden.

Øget bevidsthed om det døde veds værdi for biodiversiteten hos både skovejere og myndigheder har afsmittende virkning på forholdene i skoven. Tallene viser, at andelen af dødt ved stiger jævnt.

Hjemmehørende træarter

Skovens hjemmehørende træer og buske repræsenterer den oprindelige natur, som mange hjemmehørende organismer er tilknyttet.

I Danmark omfatter de hjemmehørende træarter næsten alle løvtræarterne og enkelte nåletræarter (skovfyr, taks og ene). De ikke-hjemmehørende arter er næsten alle nåletræer. Af det træbevoksede skovareal er 53 % dækket med hjemmehørende træarter. Se fig. 2.

Siden begyndelsen af målingerne under Danmarks Skovstatistik i 2002 har arealet med særligt den indførte rødgran været faldende, mens det har været stigende for særligt eg, birk og andet løv.

Dansk Skovforening har lavet et billede som kort beskriver de vigtigste budskaber. Del billedet på facebook eller twitter – og brug det ved kommunikation med omverdenen.

På sigt bliver der behov for at vurdere hvilke træarter, der trives bedst i et fremtidigt Danmark med øget risiko for ekstremt vejr og med mere vinternedbør og sommertørke.

Der er brug for træarter med stort tilpasningspotentiale og for diversitet i bevoksningerne med forskellige træarter. Med ændret klima vil der indvandre nye dyre- og plantearter, som er tilpasset andre træarter end de klassiske hjemmehørende træarter.

Bevoksningsstrukturen

Ensaldrende og ensartede bevoksninger har ofte et mere begrænset udbud af levesteder for dyr og planter end bevoksninger, der varierer med hensyn til træart og -alder. En stor del af de danske skove består stadig af ensaldrende bevoksninger, se fig. 3.

Det er en længere proces at konvertere til bevoksninger med forskellig alder. Omstilling til bevoksninger med flere arter og aldre har betydning for træproduktionens kvalitet og mængde. Derfor er det ikke gratis hverken for den enkelte skovejere eller for samfundet at stræbe efter et skovbillede, der ligner naturskoven. 🌿

Kilder

Figurer er fra Skovstatistik 2019, udgivet af IGN, Københavns Universitet.

Wood-Mizer®

Brug den nemme måde at sende dine bånd til slibningstjenesten Easy Pick up

Gå på internettet under www.woodmizer.dk på kontakt og der ved Easy Pick up.

LT15 MOBILE

Friheden

til at save, hvor du vil

færdigsamlet med alle nødvendige papirer til godkendelse

fra **58.200,-**^{KR}

plus transport og moms

Wood-Mizer Danmark • Kevin Christiansen • Arnborgvej 40 • 7330 Brande • Mobil 614 687 63 • kchristiansen@woodmizer.dk • www.woodmizer.dk

Junckers regnskab 2020

Overskud på 6 mio. kr efter skat. Resultatet betegnes som utilfredsstillende. Driften har været påvirket af covid-19 pandemien. Der er udviklet et nyt mobilt gulv til store sportsbegivenheder under krævende forhold.

rets resultat efter skat blev et overskud på 6,0 mio. kr mod 9,5 mio. kr året før. Årets resultat svarer til de udarbejdede planer og budgetter.

Omsætningen nåede 399 mio. kr mod 403 mio. kr året før. De vigtigste vækstmarkeder var Danmark, USA og Sverige. Derimod har De Britiske Øer og Sydeuropa været alvorligt påvirket af nedlukningerne som følge af covid-19.

Eksporten udgør 2/3 af den samlede omsætning. Salget er fordelt med 69% i Europa, 15% i Nord- og Sydamerika og 16% i resten af verden. Junckers har datterselskaber i 7 lande samt et net af distributører som sælger produkterne i mere end 45 lande.

Bruttoresultatet (= omsætning – produktionsomkostninger) blev 75 mio. kr mod 81 mio. kr året før. Omkostningerne er reduceret i takt med faldet i omsætningen, men bruttoresultatet blev negativt påvirket af ændret afsætning fordelt på lande og ændret produktmiks.

Der blev anvendt 110.000 m³ råtræ til parketgulve i Køge og 4.100 m³ planker på savværket i Nørre Alslev. Desuden blev der fremstillet 1,2 mio. liter olie og lakprodukter.

Resultatet af primær drift er -2,5 mio. kr mod -6,2 mio. kr året før. Der var lavere udgifter til rejser, messer og andre kunderelaterede udgifter på grund af lavere aktivitet som følge af covid-19.

Den bestemmende ejer af Junckers, Jysk-Fynsk Kapital, skriver i sin beretning: "På trods af den positive resultatudvikling, er resultatet fortsat ikke tilfredsstillende. Der arbejdes med en række initiativer til at forbedre resultatet i de kommende år.

Der er for 2021 planlagt et aktivitetsniveau som er lidt lavere end i 2020. Betydelige omkostningsbesparelser, der er gennemført i løbet af 2020, ventes at bidrage til en fastholdelse af resultatniveauet fra 2020."

Forventninger

Primo 2021 er aftalen om kapitalressourcer fornyet med banken. Aftalen løber på årlig basis indtil videre. Gruppens likviditet ventes at være uændret ultimo 2021 sammenlignet med ultimo 2020.

Der er betydelige usikkerheder knyttet til covid-19 pandemien og dens påvirkning af virksomheden, især i første halvår 2021. For hele 2021 ventes en omsætning tæt på 400 mio. kr med

Junckers præsenterede i juli 2020 en ny generation af sportsgulve, Arena Master, der kan udlægges på kort tid ved store sportsbegivenheder. Plankerne består af 22 mm massiv bøgemarket med 12 mm birkekrydsfiner, og dette gulv udlægges på et lag af 15 mm polyetylenskum. Arena Master kan tolerere store variationer i relativ fugtighed, og det kan i modsætning til de nuværende gulve ligge længere tid end ti dage. Endelig er det mere stabilt når det lægges på skøjtebaner, og det kan anvendes på græsplæner når der også udlægges en polyetylenfolie.

Et af Junckers' specialer er sportsgulve – her fra Falkonergårdens Gymnasium.

et resultat af primær drift omkring nul.

Junckers er skovcertificeret ifølge PEFC og FSC, miljøcertificeret efter ISO 14001 og energicertificeret efter ISO 50001. Produkterne er Indeklimamærket og CE-mærket.

Mio. kr	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsætning	399	403	401	371	389
Bruttoresultat	75	81	85	78	88
Primær drift	-2,5	-6,2	1,3	2,3	19,5
Årets resultat efter skat	6,1	9,5	142	8,3	25,3
Balancesum	360	362	350	446	429
Anlægsinvesteringer	12,8	7,9	9,6	11,3	5,8
Egenkapital	222	225	215	152	145
Ansatte	298	329	309	299	289
Afkastningsgrad, % *	18,7	20,0	21,1	21,0	22,6
Soliditet, % **	61,5	62,0	61,4	34,2	33,7

En ændret fortolkning af forudbetalinger har medført ændringer i 2017-2019 i form af lidt højere årsresultat og lavere balancesum og egenkapital.

Gulvplanker på 15 mm af eg, her fra Amager Bakke forbrændingsanlæg og skibakke.

Sildebensparket af eg på Hotel Kong Arthur.

Parketgulv af eg i privat hjem.

Ejerforhold

Junckers Savværk i Køge blev grundlagt i 1930 af forstkandidat Flemming Juncker. Formålet var produktion af jernbanesveller af bøg, og affaldstræet blev udnyttet til produktion af parketgulve.

F. Junckers Industrier A/S ejes i dag 100% af Junckers Holding A/S. Aktiemajoriteten i Junckers Holding blev i oktober 2018 overtaget af Jysk-Fynsk Kapital J ApS (som igen hører under Jysk-Fynsk Kapital A/S).

Ultimo 2020 ejede Jysk-Fynsk Kapital J ApS 55,7% af aktierne. Primo 2021 har selskabet erhvervet flere aktier og ejer nu 84,6% af Junckers Holding.

Jysk-Fynsk Kapital A/S (JFK) skriver i sit regnskab at selskabet "tilbyder kapital og professionel ledelse til mindre og mellemstore danske virksomheder med mulighed for betydelig værditilvækst. JFK er ejet af fire danske familier."

JFK's virksomheder omsatte i 2020 samlet 1.232 mio. kr. Det samlede resultat efter skat udgjorde 74,3 mio. kr mod 55,1 mio. kr året før. 2020 resultatet er det bedste i selskabets historie. Selskabet har hjemsted i Hedensted.

JFK-koncernen omfatter fire andre virksomheder der fremstiller hhv. bygningskomponenter i specialbeton, ventilationssystemer, bygnings-

elementer i specialbeton samt overfladebehandling af metalemner.

sf

Kilder:

F. Junckers Industrier A/S. Annual Report 2020. www.cvr.dk

Jysk-Fynsk Kapital A/S. Årsrapport 2020. www.cvr.dk

Junckers CSR Report 2020. www.junckers.dk

Fotos: Junckers.dk

AKKERUP PLANTESKOLE

5683 HAARBY
TLF. 6473 1058
FAX 6473 3158
mail@akkerup.dk
WWW.AKKERUP.DK

Skov-, læ og hækplanter

Rekvirer katalog eller De er velkommen til at aflægge Planteskolen et besøg. Tilbud afgives gerne.

Troldtekt regnskab 2020

Overskud steg fra 20 til 50 mio. kr. Troldtekt er nu certificeret efter både PEFC og FSC.

Troldtekt har haft stor fremgang fra 2019 til 2020. Nettoomsætningen er steget med 102 mio. kr til 407 mio. kr, og årets resultat er steget med 20 mio. kr til 49,6 mio. kr. Der er udbetalt 16 mio. kr i udbytte mod 12 mio. kr året før.

Egenkapitalen ultimo udgør 56% af balancen, og egenkapitalen forrentes med 24%. Ledelsen finder årsresultatet tilfredsstillende.

Troldtekt ligger i Videbæk ved Herning. Fabrikens hovedaktivitet er fremstilling og salg af akustikplader i træbeton til væg- og loftsbeklædning. Pladerne anvendes til private boliger, skoler, institution, kontorer, industrier og sportshaller. Pladerne giver en god akustik, brandsikring, sundt indeklima og gode designmuligheder.

Virksomhedens produkter afsættes til såvel bygningsrenovering som nybyggeri og er derfor kun i nogen grad tilknyttet konjunkturerne i byggebranchen.

I 2020 er energiforbrug per produceret enhed reduceret med 9,7%. På tre år er energiforbruget per enhed reduceret med 28,6%.

Troldtekt har i flere år været certificeret efter FSC, og den er nu suppleret med en PEFC-certificering. Kunderne har dermed dokumentation for, at alt træ i Troldtekt akustikplader kommer fra ansvarlig skovdrift.

Forventninger

På grund af markedsforholdene og stigende råvarepriser forventes uændret pres på markedspriserne i 2021.

Nybyggeriet af privatboliger er fortsat på et højt niveau, og der forventes et uændret niveau det kommende år. Landbrugssektoren har i 2020 været præget af stagnation i byggeaktiviteten, men der forventes en mindre vækst i 2021.

Der har i 2020 været et højt investeringsniveau på offentlige byggerier, hvilket er positivt for Troldtekt. Dette niveau forventes at være uændret i 2021. Dog er den endelige effekt af Covid-19 pandemien ubekendt, herunder konsekvenser for virksomheder og samfund for regnskabsåret 2021.

Investeringer i produktionsapparatet vil i 2021 være væsentligt over 2020-niveau. Der forventes for 2021 en højere omsætning og indtjening end i 2020. 🌿

Kilde:

www.cvr.dk

Fotos: Troldtekt, Hunderup luftfoto, Helene H Mikkelsen, Thorn Creative Agency, Adam Mørk

Mio. kr	2020	2019	2018
Nettoomsætning	407	335	
Bruttofortjeneste	220	175	
Primær drift	65,5	40,4	41,2
Årets resultat efter skat	49,6	29,9	31,0
Balancesum	405	378	365
Egenkapital	229	191	171
Soliditet, %	56	51	47
EK forrentning, %	24	17	19
Investeringer i anlægsaktiver	17,5	36,0	142,3
Ansatte	141	124	104

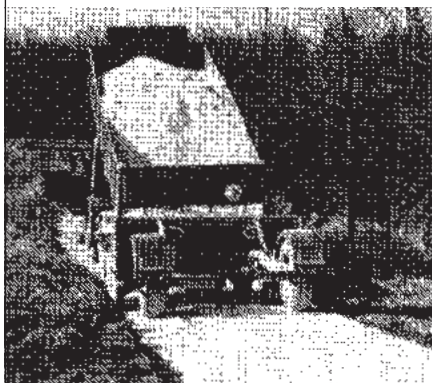
Troldtekt forarbejder grantræ til træuld der blandes med cement til træbetonplader. De anvendes til mange forskellige former for beklædning (her et psykiatrisk hospital).

Bøger sælges

1. **Skoven og dens dyrkning.** H.A. Henriksen. 1988. Karton. 664 sider 150 kr
2. **Naturskove i Danmark (udenfor statsskovene).** Peter Friis Møller. 1990. Heftet. 569 sider. 100 kr
3. **Strategi for de danske naturskove.** Skov- og Naturstyrelsen. 1994. Heftet. 48 sider 20 kr
4. **Træernes hemmelige liv.** Peter Wohlleben. 2016. Karton med omslag. 215 sider. 30 kr
5. **Brugsanvisning til skoven.** Peter Wohlleben. 2018. Heftet, lidt skæv. 266 sider..... 50 kr
6. **Kulsvierlandet.** Poul Vestergaard (red.). 1987. Heftet. 191 sider..... 80 kr
7. **Biologisk viden.** J. Bøgeskov, M. Hartmann Hansen, J. Prom. 1988. Heftet. 199 sider..... 40 kr
8. **Morfologisk botanik.** Vald. M. Mikkelsen. 1981. Heftet. 183 sider..... 50 kr
9. **Politikens visuelle håndbog.** NATUR (over 2000 begreber). T. Dybbro m.fl.. 1998. Kart.. 191 s..... 75 kr
10. **Politikens svampebog.** Henning Knudsen. 1994. Karton. 224 sider..... 50 kr
11. **Politikens visuelle svampebog.** Henning Knudsen. 1998. Karton. 128 sider 75 kr
12. **Politikens svampeguide** (lommeformat). Henning Knudsen. 1993. Karton m. omslag. 192 sider..... 75 kr
13. **Bregner, mosser og laver.** M.Skytte Christiansen. 1984. Heftet. 256 sider. 75 kr
14. **De danske halvgræsser.** Jens Chr. Schou. 1993. Heftet. 212 sider..... 75 kr
15. **Vegetationen i Danmark og Europa.** Esbern Warncke. 1999. Heftet. 131 sider. 50 kr
16. **Skovfrø.** N.P. Tulstrup. 1952. Heftet. 70 sider. 75 kr
17. **Klitplantagerne - 100 år efter plantningens begyndelse.** P.Thaarup (klitdir.). 1953. Hft.. 96 s. 100 kr
18. **Bidrag til beskrivelse af løvklitterne ved Kærgård.** L. Feilberg. 1968. Heftet. 44 sider..... 75 kr
19. **Motorsavens brug og vedligeholdelse.** I. Nissen. 1970. Heftet. 64 sider. 75 kr
20. **Helbredende urter.** M. Marcussen. 1961. Heftet lidt slidt. 96 sider 60 kr
21. **Politikens bog om helbredende urter.** Richard Mabey m.fl.. 1991. Heftet. 288 sider..... 75 kr
22. **Sundhed fra Guds apotek.** Maria Treben. 1980. Heftet. 96 sider 60 kr
23. **Gamle lægeurter.** Anemette Olesen. 2010. Karton. 186 sider..... 75 kr
24. **Det grønne apotek.** James A.Duke. 1998. Karton. 384 sider..... 80 kr
25. **Plantesamfund (20 biotoper).** A. Bülow-Olsen. S. Larsen. 1977. Karton. 128 sider. 30 kr
26. **Munksgaards ATLAS: Økologi.** D. Heinrich, M. Hergt. 1992. Heftet. 281 sider..... 30 kr
27. **Fotografering af planter.** Bent Thøgersen. 1979. Heftet. 122 sider..... 20 kr
28. **Naturparken mellem Farum og Slangerup.** 1965. Heftet. 3066 sider..... 50 kr
29. **Skovteknikere 1938/1988.** 1989. Heftet. 262 sider..... 40 kr
30. **Danske skov- og landskabsingeniører 1945/1995.** 1996. Heftet. 288 sider..... 40 kr

Henvendelse til Ernst Riisgaard Pedersen, tlf. nr.: 27813184 eller peddersens@post.tele.dk 🌿

Lad os jævne vejen for Dem

Levering og udlægning af grus, sten og andre vejmaterialer direkte fra lastbil med patentanmeldt vejafrettermaskine.

- * Vi udlægger sorterede materialer i lag, 1-20 cm i profil.
- * Vi jævner veje, hvis overflade er grus, i profil.
- * Vi kan begrænse udlægningen til sporene.
- * Vi udlægger Deres egne materialer eller leverer materialer.
- * Udlægningen kræver ikke mandskab ud over føreren af lastbilen – så arbejdet kan klares uden Deres medvirken.
- * Med metoden opnås en fin jævn vej – hurtigt og billigt.
- * Tilbud uden forbindende.
- * Vi kommer over hele landet.

Hyllede Vognmandsforretning

Telefon 5672 5077

Svend Petersen - M:2125 4683

Niels Petersen - M: 2264 5522

Møllevej 88, Hyllede - 4683 Rønnede

JJ Skovservice

v/Jens Johansen

Vadet 2 . DK 4660 St. Heddinge

tlf. +45 56 50 32 02 . fax +45 56 50 32 03

mobil +45 20 45 82 02

Alle skoventrepreneur opgaver udføres

Besøg os på
www.jjskovservice.dk

Kraftfuld motorsav med lavt udslip

Husqvarna præsenterer en ny sav på 90 cc. Den er egnet til professionelt brug ved skovning af stort træ, samt beskæring af vejtræer, parktræer mv. Motoren overholder de nye EU5 krav til udslip. Den har en ny version af Auto Tune som automatisk sikrer en optimal tilførsel af brændstof.

Når jeg laver beskæring af store træer har jeg brug for en sav der starter første gang. Den skal desuden have en stor skærekapacitet hvis der er risiko for at store grene pludselig flækker og går i en uventet retning.

Jacob Emborg Schwartz er arborist. Han har sit eget firma, treeworker.dk, som laver beskæring og topkapning af træer langs veje, i parker og i byområder. En del af arbejdet kræver en kraftfuld sav som kan trække et stort sværd.

I mange år har Husqvarna lavet en 90 cc sav med nummer 395 XP, men den har for stort udslip og må ikke længere fremstilles. Derfor har Husqvarna udviklet en ny sav med nummer 592. Den version der fås i Danmark hedder 592 XPG hvor XP står for "Extra performance" (=ekstra ydelse) og G for varme i gashåndtaget.

Automatisk brændstofstyring

Jakob Schwartz er medlem af Husqvarnas "H-Team" med 40 medlemmer over hele verden som er med til at udvikle og teste nye save. Han har brugt en prototype af den nye sav i to måneder og er meget glad for den.

- Jeg har altid brugt save med en traditionel karburator med choker og manuel indstilling af brændstof med to skruer. Det er jeg tryk ved, og jeg ved præcist hvordan det fungerer.

- På den nye sav styres tilførslen af brændstof elektronisk med Auto Tune. Jeg var skeptisk over for et automatisk system, for når jeg arbejder skal saven fungere optimalt hele tiden. Men jeg må indrømme at det virker – hver gang.

Auto Tune kom for en del år siden i version 1.0 som havde nogle mindre fejl, men de blev rettet i version 2.0. Den nye sav har version 3.0 med yderligere små forbedringer.

Systemet styrer tilførslen af brændstof 10 gange i sekundet, så motoren hele tiden arbejder optimalt, uafhængigt af temperatur, lufttryk, fugtighed osv. Derfor skal man ikke indstille karburatoren efter årstiden, og den tildeler også ekstra brændstof ved koldstart.

Den elektroniske styring af brændstoffet medfører mindre udslip, så den overholder de nye

En ny barkstøtte og en kraftig motor gør at den skærer hurtigt gennem stammen. Her med et 28" (70 cm) sværd.

EU5 krav. Energiforbruget i 592 XPG er samtidig 17-25% lavere end i 395 XP.

God balance

592 XPG har andre fordele som Jacob Schwartz sætter pris på. Vægtfordelingen i saven er optimal når man bruger et 28" (70 cm) sværd. Savkroppen er ret smal, og saven er let at arbejde med under træer.

Saven blev demonstreret ved fældning af en stor fyr. (Stødet er meget højt for at undgå at træet falder ned i hegnet).

Sensoren som monteres inde i motorhuset. QR koden aflæses af mobilen som så henter data om savens brug med bluetooth. Data lægges ind i computeren som led i overvågning af savens brug.

Tekniske data 592 XP® G

- Cylindervolumen 92,7 cm³
- Vægt ekskl. sværd, kæde, benzin, olie 7,6 kg
- Sværdlængde 18 " - 36 "

Effekt 5.6 kW

- Omdrejningstal ved max effekt 9600 pr. minut
- - ved tomgang 2800 pr. minut
- Brændstofforbrug 462 g/kWh eller 2,57 kg/time
- Udslip (CO₂ EU V) 736 g/kWh

Lydeffektniveau, garanteret LWA 119 dB(A)

- Lydtryk ved brugerens øre 112 dB(A)
- Oljetank 0,42 l. Oliepumpe kan justeres, ingen olie i tomgang

Pris: 11.499 kr inkl. moms, ekskl. sværd og kæde

Et magnetisk brændstoffilter fjerner de fleste urenheder. Luftfilteret kan let holde 1 måned eller mere mellem rensning.

Vibrationerne er betydeligt mindre end andre save. Barkstøtten er forbedret og griber bedre fast i barken, så man kan vride saven rundt.

Saven kan udstyres med et nyt sværd, X-Tough Light Bar, som er lettere i kraft en række udbo-ringer i sværdet. Næsehjulet og sværdet har en mere elastisk legering som kan tåle vridning, så sværdet går tilbage til den oprindelige form hvis det har været belastet.

Cylinderen er skråtstillet, og det giver en mere rolig sav: Når man tager gassen af, vil inertien i stemplet få saven til at bevæge sig i samme retning som cylinderen. Med en skråtstillet cylinder vil saven bevæge sig skråt frem og tilbage, og det føles mindre belastende.

Det er rigtig mange år siden jeg selv arbejdede i skoven. Jeg fik lov at prøve saven ved afskæring af triller på det viste træ. Det var tydeligt at saven gik meget jævnt med små vibrationer, den var kraftfuld, og den var nem at styre trods størrelsen.

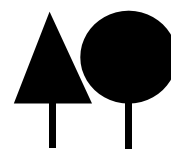
Registrering af brug

Man kan registrere brugen af motorsaven - og mange andre maskiner - med en sensor. Den måler hver gang tændrøret afgiver en gnist.

De data der registreres, overføres med bluetooth til en computer. Man kan få en oversigt over hvor mange timer saven har kørt, herunder timer i tomgang. Man ser også brændstofforbrug, behov for service, rensning af luftfilter, udskiftning af reservedele osv.

Systemet er især egnet til større virksomheder hvor man vil holde øje med brugen af de enkelte maskiner - "flådestyring".

sf

AARESTRUP PLANTESKOLE

Aarestrupvej 162, 7470 Karup, Tlf. 86 66 17 90

Planter til skov, læhegn og juletræer
Grenknusning, stub- og rodfræsning
Boring af plantehuller, rillepløjning m.m.

Maskinplantning i skov og på mark.

www.SKOVPLANTER.dk

Der er stor interesse for at læse til skov- og landskabsingeniør (foto fra Skovskolen i Auning).

Optag på uddannelser Stadig god søgning til sling

Den 28. juli blev det meddelt hvor mange der er optaget på de videregående uddannelser.

Naturressourcer

På studiet til naturressourcer er der optaget 61, og der er ingen på standby. Der er 172 ansøgere, hvor 56 har studiet som 1. prioritet. Alle er optaget, der er ingen adgangskvotient, og der er ledige pladser.

Det er et betydeligt fald i forhold til sidste år hvor der blev optaget 99. Der var 249 ansøgere, hvoraf 91 havde studiet som 1. prioritet, og der var ledige pladser.

Naturressourcer er en bacheloruddannelse på Københavns Universitet på Frederiksberg som varer 3 år. Herefter kan man fortsætte med en kandidatuddannelse på 2 år inden for skovbrug, landbrug mv., bl.a. Skovbrugsvidenskab, Miljø-

og Naturressourceøkonomi eller Sustainable Forest and Nature Management. Man får titlen forstkandidat.

Sling

Der er nu for anden gang optaget studerende to steder i landet på professionsbachelor som skov- og landskabsingeniør.

Skovskolen i Nødebo ved Hillerød optager 50, og der er 9 på standby (dvs. de kan få plads hvis en af de første 50 springer fra). Der er 143 ansøgere, hvoraf 85 har studiet som 1. prioritet. Adgangskvotienten for kvote 1 er 9,1 (på skalaen der går til 12).

Sidste år blev der optaget 60, og der var 7 på standby. Der var 178 ansøgere, hvoraf 90 havde studiet som 1. prioritet. Adgangskvotienten var 8,0.

Skovskolen i Auning på Djursland optager 39, og der er 3 på standby. Der er 100 ansøgere, hvoraf 59 har studiet som 1. prioritet. Adgangskvotienten på kvote 1 er 7,9.

Sidste år blev der optaget 44, der var 1 på standby. Der var 83 ansøgere, hvoraf 52 havde studiet som 1. prioritet. Adgangskvotienten var 6,4.

Der blev oprettet flere studiepladser i 2020 end det planlagte antal på 45 hhv. 35. Regeringen besluttede sidste sommer at udbyde 5.000 ekstra studiepladser på alle uddannelser fordi coronaen havde tvunget mange unge til at ændre deres planer for studiestart.

For Skovskolen som helhed er der altså stadig meget stor interesse for uddannelsen til skov- og landskabsingeniør. Der er kun optaget omkring halvdelen af dem der har studiet som 1. prioritet. Adgangskvotienten er steget noget fordi der er færre studiepladser i år.

I 2019 blev uddannelsen kun udbudt i Nødebo og der var 63 studiepladser. I 2020 var der 104 pladser på to studiesteder, og i år er det altså 89 på to studiesteder.

Kilder: www.kot.dk 28.7.21, *Skoven* 8/20 🌿

Certificering – Danmark Nu 300.000 ha i PEFC

I starten af juli meddelte PEFC Danmark at man har rundet 300.000 ha PEFC certificeret skov i Danmark. Det er næsten halvdelen af det danske skovareal på 633.000 ha.

Med certificeringen får skovejerne ifølge PEFC ”dokumentation for at deres forvaltning er bæredygtig, og at skovejerne tager hensyn til biodiversitet, bevarer skovens ressourcer samt sikrer ordentlige arbejdsforhold. Derudover giver certificeringen af de danske skove mere dokumenteret bæredygtigt træ til det danske marked – hvilket giver virksomheder mulighed for at handle lokalt, til gavn for klima og miljø.”

Desuden er 500 virksomheder nu PEFC certificeret. Det er virksomheder inden for produktion og handel med træprodukter som ønsker at dokumentere at træet stammer fra certificerede skove.

Den anden store organisation, FSC, har certificeret 226.823 ha skov i Danmark. De har 354 CoC

certifikater (Chain-of-Custody, dvs. mulighed for at spore certificeret træ gennem hele værdikæden fra skov til færdigt produkt).

Mange skovejendomme er certificeret efter begge ordninger, og arealtallene kan derfor ikke lægges sammen.

Globalt

På verdensplan har PEFC certificeret 330 mio. ha, ejet af 750.000 skovejere. Der er 55 lande tilmeldt PEFC, og 20.000 virksomheder har Chain-of-Custody certifikat.

FSC har på verdensplan certificeret 228,5 mio. ha skov og er repræsenteret i 89 lande. Der er udstedt 48.265 C-o-C certifikater i 131 lande. 🌿

Kilder:

www.pefcdanmark.dk 7.7.21

www.fsc.org, opdateret 29.7.21

www.pefc.org

Nye regler for brændeovne Udskiftes ved ejerskifte

Folketinget vedtaget en ny lov, der skal nedsætte forureningen fra gamle brændeovne.

Fra den 1. august skal alle boligkøbere i forbindelse med tinglysning af deres nye bolig oplyse, om de har en brændeovn – eller en pejseindsats. Og hvornår den er produceret.

Hvis brændeovnen er produceret før 1. januar 2003, skal den enten udskiftes eller skrottes. Er den produceret efter 1. januar 2003, kan den blive stående.

Det er boligkøberen, der for egen regning skal nedlægge eller udskifte brændeovnen senest 12 måneder efter, at de har overtaget huset. Sker dette ikke, kan Miljøstyrelsen som yderste konsekvens udstede administrative tvangsbøder.

Er brændeovnen svanemærket, eller har den en prøvningsattest, så er den produceret efter 2003. Hvis man er usikker på alderen kan man spørge sin skorstensfejer.

Der vil nemlig være brændeovne, hvor produktionsåret er ukendt. I disse tilfælde skal brændeovnen vurderes af en skorstensfejer eller en anden fagperson. Fagpersonen kan vurdere alderen på brændeovnen og udfylde en erklæring, som boligkøberen kan bruge som dokumentation.

Kravet om skrotning skyldes at en ældre brændeovn udleder op til fem gange så mange partikler, som de nyere brændeovne. Partikelforureningen forårsager hvert år sygdom for mange danskere.

Der er ca. 700.000 brændeovne i Danmark, og omkring 260.000 skønnes at være produceret før 2003. Det første år regner Miljøstyrelsen med, at omkring 12.000 brændeovne skal udskiftes på baggrund af loven.

I lovforslaget til ejerskifteordningen vurderer man, at kravet om udskiftning af brændeovne og pejseindsats fra før 2003 vil medføre en reduktion på ca. 13.000 tons partikler over tyve år

Gamle brændeovne skal udskiftes til nye, effektive ovne der forurener mindre.

- sammenlignet med en udvikling uden ejerskifteordning. Denne vurdering er dog behæftet med en stor usikkerhed. Derfor vil virkningen af loven blive evalueret løbende.

Der er undtagelser til reglerne. Antikke kakkellovne kan blive stående. Det er heller ikke et krav at skifte brændeovnen, hvis en ægtefælle overtager huset ved en skilsmisse.

Selve lovteksten i bekendtgørelsen og alle de særlige undtagelser kan læses på www.skiftellerskrot.dk

Kilde: www.mst.dk 29.7.21 🌿

EHJ ENERGI & MILJØ

- Køb af råtræ og flis
- Skovning og udkørsel
- Fældeudkørsel
- Flisflugning
- Grenknusning og rodfræsning
- Plantning
- Professionel skovforvaltning

Område Jylland
og fyn

Ring og få et uforpligtende tilbud!

Kontakt vores skovfoged:
Andreas Bach
Tlf. 30926702
Mail: ab@ehj-energi.dk

Den ny varmecentral i Brovst skal rumme træfliskedel og varmepumpe.

Det nye anlæg til flisfyring med en effekt på 5,5 MW. Flisen leveres af et lokalt skovbrug, Øland Skov, 5 km fra Brovst.

Flisfyring i Brovst Ny fliskedel samt varmepumpe

Brovst Fjernvarme opfører en ny varmecentral som fremtidssikrer fjernvarmeforbrugerne i Brovst. Forbrugerne kan forvente samme lave priser og mere grøn fjernvarme.

- Vi stod i den situation, at rådighedsbeløbet for elproduktion forsvandt med udgangen af 2018. Vi risikerede, at varmepriiserne ville stige, hvis vi ikke gjorde noget, siger Hans Hulthin Rasmussen, bestyrelsesformand i Brovst Fjernvarme.

- Samtidig er det fra politisk hold besluttet, at produktion baseret på gas skal udfases. Da vi har ældre og urentable gasmotorer, så skulle der ske noget

Brovst Fjernvarme har lige som andre fjernvarmeselskaber været i den situation, at energi-anlægget skulle udskiftes på grund af ændret lovgivning, krav til CO₂-udledning og nye teknologier. Derfor har selskabet over de seneste år arbejdet på at finde det rette løsning.

Træflis og varmepumpe er klimavenlige

Valget faldt på en løsning, hvor flere teknologier supplerer hinanden: et træflisanlæg, en varmepumpe, samt en eksisterende elkedel som reservelast.

Den nye sammensætning af teknologier til varmecentralen betyder at Brovst Fjernvarme forventer, at de kan udnytte kapaciteten bedst muligt over hele året.

- Vi forventer at bruge varmepumpen i sommerhalvåret, mens fliskedlen hjælper til i fyrings-sæsonen. På den måde udnytter vi kapaciteten bedst muligt over hele året, siger Hans Hulthin Rasmussen.

- De samfundsøkonomiske beregninger viser, at vi kan holde varmepriisen på samme niveau som nu. Selvfølgelig med det forbehold, at der kan komme et lovindgreb, som ændrer eksempelvis afgift på brændsler.

Udover prisen har det været vigtigt, at det nye anlæg opfylder de skærpede miljømæssige krav.

Træflisanlægget og den eldrevne varmepumpe gør, at Brovst Fjernvarme opfylder kravene.

- Vi har en hensigtserklæring med et lokalt skovbrug, Øland Skov, om at aftage træflis fra deres skov. Skoven ligger 5 km fra byen, så vi minimerer transporten af brændsler. Træflisen er certificeret bæredygtig, og derved sikrer vi os, at træflisen er dyrket og produceret under ansvarlige forhold.

Ny bygning til varmecentralen

Til at huse det nye anlæg har Brovst Fjernvarme erhvervet en 33.000 m² stor grund uden for byen. Man har gået efter en stor grund fordi det er med til at fremtidssikre fjernvarmen for de 1.300 forbrugere.

En tredjedel af arealet bruges til den nye bygning, mens resten kan benyttes til eventuelle udvidelser på et senere tidspunkt.

- Den nye bygning bliver 12 meter høj og 50 meter lang. Der er valgt en løsning, som integrerer bygningen i terrænet.

- I dialog med arkitekten har vi lagt stor vægt på placering og udseende af bygningen. Den bliver bygget i terrænet og med en markant facade ud mod vejen, så det samlet set passer bedst muligt ind i omgivelserne.

Udover den nye bygning bevarer Brovst Fjernvarme den eksisterende bygning til administration samt gaskedler till spids- og reservelast. Samtidig etableres en ledning fra den nye bygning til det nuværende ledningsnet.

Fakta

Brovst Fjernvarme har ca. 1.300 forbrugere. Det seneste regnskab er fra 2019 og viser en omsætning på 16,8 mio. kr med et overskud på 1,1 mio. kr. Der blev indkøbt 2,1 mio. m³ gas og 8.900 MWh el.

Træfliskedel og styringsanlæg i det nye værk leveres af Verdo. Varmepumpen er fra Tjæreborg. Bygningen er tegnet af Arkikon og opføres af Verdo.

Kilde: www.brovstfjv.dk 2.2.21 🌿

Juli og juni 2021

Juli blev den 9. varmeste juli siden målinger startede i 1874. Middel blev 18,3 gr. Den nye normal for 1991-2020 er 16,9 gr., og den gamle normal for 1961-1990 er 15,6 gr. Rekordene er fra 2006 med 19,8 gr. Sidste år var det ret koldt med 14,7 gr.

Den højeste temperatur blev 31,6 gr. ved Vojens den 16. Den laveste blev 6,6 gr. i Isenvad ved Herning, og det er den 5. højeste minimumstemperatur der er målt. Der blev 6,9 sommerdøgn (maksimum i et døgn over 25 gr.), normalen er 5,2 døgn.

Der faldt 77 mm. Både den nye og den gamle normal er på 66 mm. Rekordene er 140 mm fra 1931. Sidste år var det også vådt i juli med 85 mm. Der var vindstød af stormstyrke d. 6. ved Frederikshavn og middelvind af hård kuling ved Røsnæs d. 29.

Juni fik en middel på 16,0 gr. Den nye normal er 14,5 gr., og den gamle er 14,3 gr. Sidste år var det 16,3 gr. i juni.

Den højeste temperatur var 34,0 gr. på Hammer Odde på Bornholm d. 20. Det er den 5. højeste maksimumstemperatur i juni siden 1874, rekorden er 35,5 gr. fra 1947. Lavest blev 1,9 gr. ved Billund d. 16. og dermed en lille risiko for frost på udsatte steder. Der var 2,4 sommerdøgn, normalt 1,7 døgn.

Der faldt 29,4 mm. Den nye normal er på 64 mm, og den gamle er 55 mm. Sidste år var juni meget våd med 73 mm. Der var vindstød af stormstyrke og middelvind af hård kuling på Røsnæs d. 20.

Kilde: www.dmi.dk 🌿

Periode	Juli		Juni		Maj
	Målt	Normal	Målt	Normal	Målt
<i>Temperatur, gr.</i>					
Middel	18,3	15,6	16,0	14,3	9,8
Absolut minimum	6,6	2,9	1,9	0,0	-1,4
Absolut maximum	31,8	29,5	34,0	29,4	26,2
Antal frostdøgn	0	0,0	0	0	0,1
<i>Nedbør, mm</i>					
Nordjylland	73	64	16	53	101
Midt- og Vestjylland	80	66	34	58	122
Østjylland	83	66	33	54	118
Syd- og Sønderjylland	82	72	40	62	134
Fyn	54	61	54	52	109
V-, S-Sjælland, Lol-Fal	72	62	15	49	74
Kbh., Nordsjælland	84	67	18	52	76
Bornholm	66	53	7	41	25
Lands gennemsnit	77	66	29	55	107
<i>Vindstyrke, m/s</i>					
Middel	3,8	5,3	3,7	5,1	4,1
Højeste vindstød	26,4		25		23,8
Antal graddage	8	43	45	84	223
Antal soltimer	216	196	250	209	141

Grønagergård Savværk

Uændret resultat

Grønagergård Savværk har i 2020 haft en stigning i bruttofortjeneste på 3,9 mio. kr. til 25,7 mio. kr. Årets resultat er stort set uændret i forhold til 2019 og ender på 2,4 mio. kr.

Egenkapitalen er steget lidt og udgør nu 43% af aktiverne. Den kortfristede gæld udgør 31% af aktiverne. Der er i løbet af 2020 udbetalt et udbytte på 2,0 mio. kr.

Grønagergård Savværk ligger i Gjærn ved Silkeborg. Savværket producerer brædder, lægter og stolper af dansk træ, primært lærk og douglas-

gran. Desuden fremstilles færdigvarer i form af havemøbler, plantekasser, højbede, kompostbeholdere, legehuse, sheltere og jagttårne.

Kilder: www.cvr.dk, www.groenagergaard.dk/ 🌿

Grønagergård Savværk fremstiller mange forskellige produkter især i lærk og douglasgran (arkivfoto fra Langesømesse).

Mio. kr	2020	2019	2018
Bruttofortjeneste	25,7	21,8	20,2
Driftsresultat	3,6	3,2	1,9
Årets resultat efter skat	2,4	2,5	1,0
Aktiver	43,0	45,3	25,8
Egenkapital	18,3	17,9	15,4

Anita P. Nørgaard
T: 20 14 18 69
apn@forstplant.dk
DK & Ekspert

Steen Hougaard
T: 21 40 30 21
shj@forstplant.dk
DK

Jens Houkjær
T: 40 45 44 80
jh@forstplant.dk
DK & Ekspert

Peter Kløjsgaard
T: 20 84 37 22
pkj@forstplant.dk
DK & Naturplant

Jørgen L. Olesen
T: 61 76 06 00
shj@forstplant.dk
Midtjylland

Verner Lauritsen
T: 20 49 84 01
vl@forstplant.dk
Sjælland

Forstplant er din uvildige plantemægler. Vi har rødderne solidt plantet i et værdifuldt partnerskab med Naturplant. Et partnerskab, der giver vore kunder kort vej til specialiseret viden på alle områder af handel med planter i markedets højeste kvalitet, skovrejsning og naturbepantninger og ikke mindst planter til produktion af juletræer og pyntegrønt. Vi er en effektiv spiller med en høj faglighed og det skarpeste overblik over plantemarkedet.